

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, BALANDŽIO – APRIL 25, 2017 • Vol. CVIII Nr. 47 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

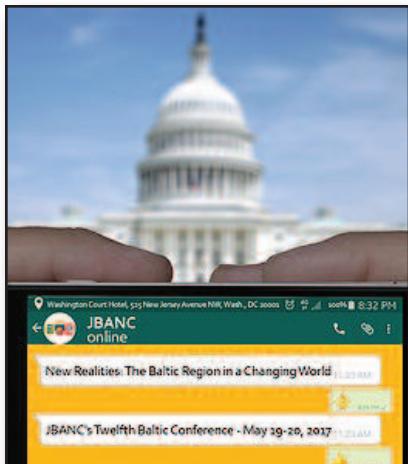
NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 04-24-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 296 dienos

Jūratė Kazickaitė Yale universitete kartu su broliais Jonu (pirmas iš d.) ir Mykolu (antras iš k.) bei dr. J. P. Kazicko podaktarinės stažuotės Yale stipendininke dr. V. Davoliūte ir programos kuratoriumi dr. B. Woodworth, 2016, New Haven. KŠF archyvo nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

JBANC konferencija – 2 psl.

Maironis Lemonte – 4 psl.

Svarbiausia – užuojauta ir dosnumas

Pokalbis su Kazickų šeimos fondo (KŠF) prezidente ir valdybos pirmininke **Jūrate Kazickaite**

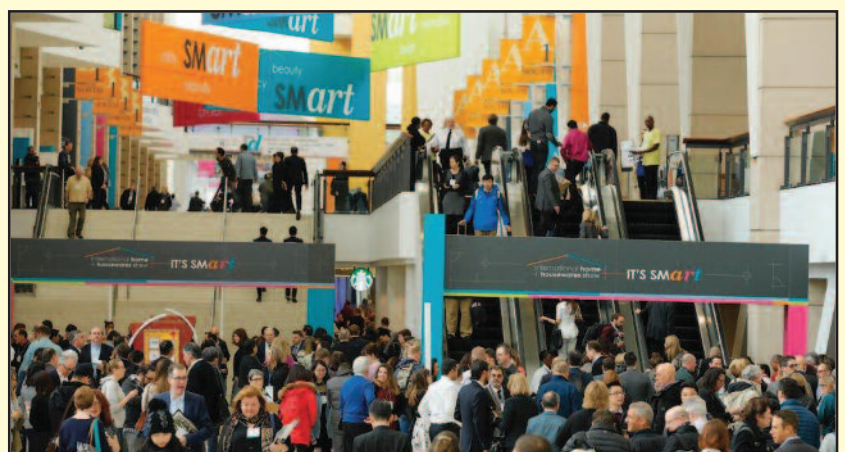
Internetiniame Kazickų šeimos fondo puslapyje sakoma: „Kazickų šeima trokšta sukurti geresnį pasaulį tiek dabartinei, tiek ateities lietuvių kartoms“. Detaliau peržiūrėjusi Kazickų fondo puslapį ir susipažinusi su filantropo dr. Juozo Petro Kazicko vaikų tekstais, skirtais atsisveikinimui su Tėvu, patikėjau, kad ši šeima iš tiesų yra tokia – mylinti ir gerbianti ne tik vienas kitą, bet ir savo artimą, o tas artimasis gali būti kiekvienas,

kuriam reikia pagalbos.

Toliau Kazickų šeimos fondo puslapyje sakoma: „Lietuvos okupacija privertė Kazickų šeimą išvykti į Ameriką, išsigelbėjimo, laisvės ir galimybių šalį, tačiau jie niekada nepamiršo savo Tėvynės, neparado tikėjimo jos laisvės ir visą laiką rėmė lietuvius bei veiklą Lietuvos labui“.

Kazickų šeimos fondas (KAZICKAS FAMILY FOUNDATION, Inc. (KFF), angl.) veikia nuo 1998 metų New Yorke, Jungtinėse Amerikos Valstijose, o nuo 1999 m. – Vilniuje, Lietuvoje. Fondo steigėjas buvo Lietuvos Respublikos ir JAV pilietis, Pasvalio krašto garbės pilietis, KTU garbės daktaras, Yale universiteto ekonomikos mokslų daktaras, verslininkas ir filantropas dr. Juozas Petras Kazickas. – 8 psl.

Tarp pasaulinės parodos rengėjų – ir lietuvė

Viena iš pavasarį Čikagoje vykstančios kasmetinės pasaulinės parodos „International Home + Housewares Show“ rengėjų – lietuvė V. Matranga. V. Matranga asmeninio archyvo nuotrauka

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Kovo mėnesį Čikagoje parodų centro McCormick Place milžiniškose erdvėse nugriaudėjusi tradicinė tarptautinė mugė „International Home & Housewares Show“ vienai iš jos organizatorių, Tarp-

tautinės namų apyvokos prekių asociacijos dizaino programų koordinatorėi lietuvei Viktorijai Matranga buvo jubiliejinė, 25-toji.

Keturias dienas veikusi ne žiūrovams, o tik verslininkams skirta paroda sutraukė daugiau nei 62 tūkstančius verslo žmonių iš viso pasaulio. – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Kai nežinai, ką sakyti, sakyk tiesą. – Mark Twain

Baltijos šalys besikeičiančiame pasaulyje

ALT'as kviečia į Baltijos kraštų politinę konferenciją Washington, DC

2017 m. gegužės 19–20 d. Washington vyks 12-oji Jungtinio Amerikos baltiečių komiteto (JBANC) kas antrus metus rengiama politinė konferencija. Konferencijoje,

kurios tema „Naujos realijos: Baltijos šalys besikeičiančiame pasaulyje“, žadama aptarti šios dienos prieštarigus politinius iššūkius ir įvertinti tarptautinę padėtį, lemtingą Pabaltijo kraštų ateitį. Bus diskutuojamos strategijos siekiant Baltijos šalių saugumo užtikrinimo ir energetikos nepriklausomumo. Į konferenciją kviečiami ne tik organizacijų atstovai, bet ir pavieniai asmenys – visi, kuriems rūpi Lietuvos saugumas ir klestėjimas. Konferencijoje dalyvaus akademikai, žurnalistai, valdžios pareigūnai bei politikos analitikai. Visi posėdžiai ir pasitarimai visuomenei yra atviri.

JBANC direktorius Karl Altou

Penktadienį, gegužės 19 d., vyks pasitarimai ir susitikimai JAV Kongreso rūmuose, kur bus pristatomi Baltijos šalims svarbūs klausimai apie dabartinę tarptautinę padėtį ir ateities perspektyvas. Šeštadienį, gegužės 20 d., konferencija bus tęsiama „Washington Court Hotel“ Washington centre. Čia vyks simpoziumai, diskusijos, bus skaitomi pranešimai. Tarp kitų pranešėjų dalyvaus Paul Goble, amb. Daniel Fried, Marius Laurinavičius iš Hudson instituto bei analitikai iš „Rand“ ir „Atlantic Council“.

JBANC buvo įsteigtas 1961 m., kada Amerikos lietuvių taryba, Ame-

rikos latvių sąjunga ir Amerikos estų taryba bendru nutarimu Washingtone įkūrė šią centrinę informacijos teikimo ir ryšių palaikymo įstaigą. Ji yra pagrindinė Ameri-

kos baltiečių ryšinių su JAV administracija, Kongresu bei Valstybės departamentu. JBANC informuoja žiniasklaidą ir bendrauja su nevalstybinėmis institucijomis, *think tanks*, ypač su tomis, kurios rūpinasi žmogaus teisių gynimu. JBANC glaudžiai dirba su Baltijos kraštų ambasadomis ir įgalina bendrus pasitarimus bei veiklos koordinaciją. Šis komitetas yra ir veiksmingas laidas palaikant ryšius su jį įsteigusiomis organizacijomis bei visuomene.

JBANC vadovybė rotacijos būdu kasmet keičiama. Šiais metais jai vadovauja Amerikos lietuvių taryba. Henry Gaidis, ilgametis ALT'o įgaliotinis Washington, yra JBANC Tarybos pirmininkas, o valdybos pirmininkas yra ALT'o pirmininkas adv. Saulius Kuprys. ALT'ui taipogi atstovauja daug patirties Washingtono sluoksniuose turintis Tomas Sadauskas. Dr. Stasys Bačkaitis yra ALT'o įgaliotasis atstovas Centrinės ir Rytų Europos koalicijai (CEEC), taip pat Washington.

ALT'o pirm. Saulius Kuprys prabėžė: „JBANC konferencijos yra itin reikšmingos Lietuvai ir kitoms Baltijos šalims. Tai sudaro galimybę Amerikos baltiečiams, kaip šio krašto piliečiams, tiesiogiai bendrauti su savo išrinktais atstovais ir jų štabų nariais. Toks asmeniškasis ryšys yra kur kas veiksmingesnis negu bendravimas laiškais ar internetu. Tai yra ir mums mokykla susipažinti su Washingtono politine dinamika, o ir gera proga parodyti valdžios tarnautojams, kokia yra pabaltiečių politinė jėga, kad mūsų rūpesčiai turi būti ir JAV rūpesčiai“.

Ilgametis JBANC direktorius estas Karl Altou pranešė, kad šių metų konferencija savo svarumu neatsilikis nuo ankstesnių konferencijų, kuriose yra dalyvavę Baltijos šalių prezidentai bei ministrai pirmininkai, tarp jų – prez. Valdas Adamkus, ministras pirm. Andrius Kubilius ir pirmasis atkurtos Lietuvos valstybės vadovas prof. Vytautas Landsbergis. „Šiemet bus padidintas dėmesys dabartinėms politinėms aktualijoms – kokie yra pasikeitimai po pastarųjų JAV prezidento rinkimų, kaip populistai ir euroskeptikai keičia Europos Sąjungą ir kaip atpažinti ir

12-toji JBANC pabaltiečių konferencija
2017 m. gegužės 19–20 d.

**Naujos realijos: Baltijos šalys
besikeičiančiame pasaulyje**

New Realities: The Baltic Region in a Changing World

Penktadienį, gegužės 19 d. – Susitikimai su JAV kongreso nariais

Šeštadienį, gegužės 20 d. – Simpoziumai ir pranešimai

Washington Court Hotel

525 New Jersey Avenue NW Washington DC 20001

(202) 628-2100 • <http://www.washingtoncourthotel.com>

Visa programa vyks anglų kalba.

Registruotis: www.jbanc.org

Daugiau informacijos: jbanc@jbanc.org

arba paskambinus tel. 301-340-1954

JBANC 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850

efektyviai priešintis Kremliaus vykdomai dezinformacijai”.

Atsižvelgiant į šių laikų agresyvius V. Putino ėjimus, JBANC vaidmuo įgyja naujos reikšmės. S. Kuprys aiškina: „Jau 17 metų kaip Putinas diriguoja Kremliui, ir, atrodo, tai daryti ketina toliau. Žinoma, tai nėra gera žinia ne tik Baltijos valstybėms, bet ir Europai bei visai tarptautinei bendruomenei. Tai yra kenksminga ir tragiška net ir pačiai Rusijai“. JBANC savo ruošia konferencija ir kitais darbais kaupia organizacines ir informacines pajėgas, kad JAV Kongresas bei naujoji

Baltųjų rūmų administracija ir visa JAV visuomenė suprastų Baltijos šalių sudėtingą tarptautinę padėtį.

„ALT'as yra labai dėkingas Tautos fondui New Yorke, kuris supranta JBANC svarbą ir jau daug metų finansškai remia jo veiklą. Mes viliaimės, kad gegužės mėnesio konferencija išjudins Amerikos baltiečius, pateikdama jiems vėliausios informacijos ir paskatindama imtis pilietinės akcijos“, – sako ALT'o pirmininkas S. Kuprys.

ALT'o info

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kizytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petruskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

LIETUVAI – 100: KAIP MES KEIČIAME PASAULĮ

Nuo lietuviškų šaknų iki politikos aukštumų

AUŠRA LĒKA

Lietuva kitoms valstybėms davė ne vieną iškilų politinį lyderį, tad netiesiogiai prisidėjo ir prie jų pažangos. Tiesa, kai kurie jų nuo lietuviškų šaknų nutolę jau per kelias kartas, nemažai tarp iš Lietuvos kilusių žymių politikų – ne etniniai lietuviai, o litvakai ar jų palikuoniai.

Tenka pripažinti, kad aukštojoje pasaulio politikoje lietuviškų pavardžių ar su Lietuva susijusių politikų kur kas mažiau nei tarp pasaulinių meno, sporto ar pramogų žymių.

Bet giliai ieškant galima rasti net Anglijos karalienės Elizabeth II lietuviškų šaknų! Pasirodo, Elizabeth II – kunigaikščio Gedimino 20-tos kartos palikuonė, arba Kazimiero Jogailaičio, kurio dukrė Sofija nutekėjo į Hohencolernų dinastiją, 17-tos kartos palikuonė. Tai išsiaiškino net ne mūsų, o britų istorikas Stephen Christopher Rowell, analizavęs šešis XIV a. pradžioje Gedimino rašytus laiškus Hanzos miestams.

Ką tik antrąją kadenciją baigęs JAV prezidentas Barack Obama taip pat turi su Lietuva saitą, tiesa, ne kraujo. Jo tėvas turėjo keturias žmonas, viena jų – Ruth Ndesandjo-Baker gimė iš Lietuvos tarpukariu į Ameriką emigravusioje žydų šeimoje. Tad B. Obama įbrolio mamos šaknys – Lietuvoje.

Popiežius, senatorius, Kongreso atstovas, ministras, merai

Turbūt aukščiausias lietuviško kraujo turintis kitos valstybės ir net daugiau vadovas – Vatikano galva buvęs popiežius Jonas Paulius II. Jo mama buvo lietuvė Emilija Kačerauskytė.

Lietuviško kraujo turi ir įtakingas JAV politikas Richard Durbin, vyresnysis pagal rangą JAV senatorius iš Ilinojaus valstijos, ir vienas iš Demokratų partijos lyderių. Tai bene aukščiausia politinė pozicija, kurią yra užėmęs lietuvių kilmės asmuo JAV. 2006 m. „Time“ žurnalas jį pripažino vienu iš dešimties geriausių Kongreso senatorių. Jo mama Ona Kutkaitė – iš Jurbarko. Beje, prieš porą savaičių jis viešėjo Lietuvoje, ir ne pirmą kartą.

Kitas aukštas JAV politikas – JAV Kongreso narys, Respublikonų partijos atstovas John Shimkus taip pat neužmiršta savo senelių giminės.

Du įtakingiausi lietuvių kilmės JAV politikai – tikri Lietuvos užtarėjai JAV valdžioje.

Vilniuje gimęs, bet jau daugiau kaip porą dešimtmečių Ukrainoje gyvenantis Aivaras Abromavičius 2014 m. sutiko būti šios valstybės ūkio ministru. Nors šiame poste išbuvo vos metus su trupučiu, jo indėlis sukant šalies ūkį vakarietiškesniam ir skaidresniam link buvo pastebėtas ir kitose valstybėse. Tačiau A. Abromavičius atsistatydino pareikšdamas, kad negali būti širma korupcijai, žlugdančiai jo pastangas atgaivinti karo nuniokotos šalies ūkį.

Vienas garsiausių lietuvių kilmės politikų – Antanas Mockus. Filosofas, pacifistas, matematikas, dukart yra bu-

vęs Kolumbijos sostinės Bogotos meru, dukart varžėsi ir dėl šalies prezidento posto, deja, abukart nesėkmingai.

A. Mockus garsėjo ekscentriškais poelgiais. Jis susituokė cirko palapinėje sėdėdamas ant dramblio, o būdamas Bogotos nacionalinio universiteto rektoriumi nusimovė kelnes ir parodė užpakalį triukšmingų studentų pilnai auditorijai, kad patrauktų jų dėmesį, – ir jam pavyko. Jau būdamas Bogotos meru ragino turtinti miesto kultūrinį gyvenimą: išgalvojo į komiksų herojų panašų personažą Superpilietį ir mielai pozuodavo fotografams vilkėdamas glaudžiai aptemptą šio personažo kostiumą.

Bet A. Mockus garsėjo ir kaip nepaperkamas politikas, pakeitęs Bogotos gyvenimą. Jis originaliai ir efektyviai mažino skurdą, smurtą, korupciją. Kai kurios jo Kolumbijos sostinėje įvestos priemonės, mažinančios nelaimingų atsitikimų, smurto atvejus, buvo sėkmingai pritaikytos ir kitose Lotynų Amerikos šalyse. Jo pastangomis Bogotoje smarkiai sumažėjo žmogžudysčių.

Lietuviškų pavardžių pasitaiko ir tarp kitų šalių merų. Argentinos politikas Ricardo Leonardo Ivoskus nuo 1999 m. triskart buvo perrinktas San Martino meru, taip tapdamas daugiausiai kartų perrinktu šio miesto vadovu. Jis yra buvęs ir Buenos Airių provincijos senatoriumi.

O Pranas Rimeikis aštuonerius metus buvo JAV Virginia valstijos Culpeper miesto meras. Jis gimęs Vokietijoje nuo sovietų represijų iš Lietuvos pabėgusių lietuvių šeimoje.

Lietuvių merą turėjo ir kaimynai latviai: Vilniuje gimęs Romualdas Ražukas vadovavo Jūrmalai. Lietuvis prisidėjo ir prie latvių atgimimo judėjimo – Tautos fronto, 1990–1992 m. net buvo jo pirmininkas. R. Ražukas – Latvijos parlamento narys, buvo jo pirmininko pavaduotojas.

Lietuviai ar su Lietuva susiję asmenys – ir pasižymėję kariai. Antrojo pasaulinio karo dalyvis Frank J. Simokatis tapo JAV karo aviacijos generolu majoru, o Peteris Moncy (Moncevičius) tapo JAV karinio jūrų laivyno admiralu, 1942 m. apdovanotu aukščiausiu kariniu medaliu „Navy Cross“.

Prieštarai vertinamas Lenkijos maršalas Juozas Pilsudskis – taip pat gimęs dabartinės Lietuvos teritorijoje Zalave Švenčionių rajone.

Litvakai kūrė žydų valstybę, formavo SSRS užsienio politiką

Vadovaujantis šviesaus atminimo filosofo Leonido Donskio patarimu kiek plačiau suvokti, kas yra Lietuvos žmonės, galime didžiuliuoju, kad svariai prisidėjome netgi kuriant valstybę: litvakai (iš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teritorijos kilę žydai) suvaidino istorinį vaidmenį kuriant Izraelį. Trys pirmi prezidentai, keturi premjerai – litvakai. Net ir dabar nemažai Izraelio politinio elito atstovų – litvakai ir jų palikuoniai. Tiesa, kaip pastebi istorikas dr. Algimantas Kasparavičius, tarp jų daugiau tokių, kurių tėvai ar seneliai – iš dabartinės Baltarusijos, Latgalos ar Lenkijos, nei Kauno ar Šiaulių, nors yra ir tokių.

Štai Dovas Šilanskis iš Šiaulių buvo Kneseto pirmininkas. Buvusio Iz-

raelio premjero Ehudo Barako tėvas – iš Lietuvos. Miriam Ben-Porat iš Kauno buvo pirmoji moteris Aukščiausio Teismo narė, vėliau – pirmininko pavaduotoja, ji taip pat buvo valstybės kontrolierė. Mozė Arensas iš Kauno du kartus ėjo gynybos, taip pat užsienio reikalų ministro pareigas.

Vis dėlto kaip didžiausią įtaką politikai padariusį litvaką istorikas A. Kasparavičius išskiria Balstogėje gimusį Meirą Valachą Filkenšteiną, vėliau pasivadinusį Maksimu Litvinovu. 1929–1939 m. būdamas Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaru jis dėjo milžiniškas pastangas, kad būtų sustabdytas smarkiai ryškėjantis karas Europoje. Iš šio posto jis Stalino patrauktas pačiose Ribbentropo-Molotovo akto pasirašymo išvakarėse. „Jis asmeniškai pažinojo daugelį Lietuvos politikų, net keletą žodžių mokėjo lietuviškai. Gal paradoksaliai skamba, bet būtent jis iškėlė kolektyvinio saugumo doktriną, kurią vėliau transformavo ir perėmė NATO. Jis bandė tai įdiegti Europoje, bet dėl viso komplekto priežasčių to padaryti nepavyko“, – pasakoja A. Kasparavičius.

M. Litvinovas 1945 m. nominuotas Nobelio taikos premijai. Jo sūnus Pavelas Litvinovas – garsus disidentas, labiausiai išgarsėjęs 1968 m., kai Maskvos Raudonojoje aikštėje organizavo protesto mitingą prieš Sovietų Sąjungos armijos įsiveržimą į Čekoslovakiją.

Tarp litvakų buvo ne tik Izraelio, bet ir kitų šalių premjerų. 1957–1963 m. paskutinis dabar jau nebeegzistuojančios valstybės Rodezijos ir Njasa-lendo Federacijos (dabar – Zambija, Malavis) premjeras buvo Rolandas Roy Welensky, kurio tėvas buvo kilęs nuo Vilniaus. R. R. Welensky save vadino pusiau žydu, pusiau lietuviu, bet visu šimtu procentų – britu. Afrikos de-

kolonizacijos prieaušriu jis buvo laikomas to regiono „baltųjų žmonių vadu“.

Kaune gimęs litvakas Joe Slovo vadovavo Pietų Afrikos Respublikos kompartijai, buvo Afrikos nacionalinio kongreso narys. 1994 m. jis buvo pagrindinis tarpininkas per baltųjų ir juodaodžių partijų derybas dėl valdžios perdavimo Nelsono Mandelos šalininkams.

O Žagarėje gimęs Sidney Hillmanas buvo žymus JAV profsąjungų veikėjas, net 33 metus vadovavęs JAV tekstilės įmonių darbuotojų profsąjungai. S. Hillmanas buvo Amerikos darbo partijos pirmininkas, Pasaulinės profsąjungų federacijos viceprezidentas. Po jo mirties viena iš gatvių šalia buvusių jo namų pavadinta jo garbei, o jo vardo organizacija teikia apdovanojimus kovotojams už socialinį teisingumą.

Litvako, tiesa, iš dabartinės Baltarusijos, anūkas generolas Wesley Clarkas 1997 m. paskirtas į vienas aukščiausių JAV karinių pareigų – NATO suvienytųjų pajėgų vyriausiuoju vadu. Baigęs karinę karjerą jis pasuko į politiką – 2004 m. buvo vienas iš Demokratų partijos kandidatų į prezidentus. Beje, būdamas NATO pajėgų vadu W. Clark lankėsi ir Lietuvoje.

Jungtinės Karalystės užsienio reikalų sekretoriaus, „Brexit“ rėmėjo Boris Johnson genealoginio medžio šaknys taip pat Lietuvoje. Jo proprenelis iš motinos pusės buvo Žemaičių Kalvarijoje gimęs ir iš Lietuvos emigravęs litvakas, garsus amerikiečių paleografas Elias Avery Loew.

„Veidas“

veidas

Seimo delegacija atvyksta į JAV

Mindaugas Puidokas, Gediminas Kirkilas ir Žygimantas Pavilionis. Čikaga, 2016 m.

Balandžio 25–30 dienomis į Jungtines Amerikos Valstijas atvyksta LR Seimo delegacija – pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas Gediminas Kirkilas, Europos reikalų ir Užsienio reikalų komitetų nariai Andrius Kubilius, Žygimantas Pavilionis ir Mindaugas Puidokas.

Lietuvos atstovai Washingtono ir Čikagoje dalyvaus susitikimuose su Jungtinių Amerikos Valstijų senatoriais, Atstovų Rūmų Ukrainos draugų grupės nariais, Prezidento administracijos atstovais, Valstybės departamento pareigūnais, užsienio politikos ekspertais ir JAV Lietuvių Bendruomenės nariais.

Vizito metu numatoma aptarti Lietuvos ir Baltijos jūros regiono saugumo klausimus, transatlantinius ryšius, Baltijos šalių saugumo tęstinumo stiprinimą. Susitikimuose planuojama pristatyti Seimo Užsienio reikalų ir Europos reikalų komitetų patvirtintą Lietuvos planą Ukrainai 2017–2020 m. ir iniciatyvą „Naujas Europos planas Ukrainai“.

ELTA info

TELKINIAI

Korporacija „Giedra“

pagerbė tautos dainių Maironį

JANINA SUČYLIENĖ

Gražią ir prasmingą tradiciją išsivijoje puoselėja „Giedros“ korporacijos moterys. Jau ne pirmus metus jos išradingai pažymi iškilų Lietuvos rašytojų sukaktis. Šiais metais giedrininkės, vadovaujamos pirmininkės Ritos Vencloviienės ir kultūrinių renginių organizatorės, režisierės Giedrės Gillespie, paruošė turiningą, įdomią ir informatyvią popietę, skirtą Lietuvos dainiaus Jono Mačiulio-Maironio 85-ioms mirties metinėms.

Renginys vyko Pasaulio lietuvių centre, dailės muziejaus galerijoje „Siela“. Giedrininkių organizuotoje šventėje be ateitininkų, jų šeimos narių bei aktyvių bendruomenės narių dalyvavo ir poeto giminaičių. Tai Maironio sesers Kotrynos anūkės: Virginija Paplauskienė, Maironio muziejaus Kaune išsivijos literatūros skyriaus vedėja, ir Rasa Augiūtė-Bialik. Pastaroji skaitė savo mamos – Danutės Lipčiūtės-Augienės prisiminimus apie dėdę poetą Maironį.

Per kūrybą – į žmogų

Tie, kuriems buvo įdomu pamatyti ir išgirsti Maironio eilėmis, dainiaus žodžiais prabilusius programos kūrėjus, skaitovus, dainininkus ir viešnius, atėjo į renginį ir tikrai nenusivylė. Ne tik eilėmis, poeto pamąstymais, pamėgtoomis dainomis, bet ir giminaičių prisiminimais jie buvo perkelti į nepamirštamą mūsų tautos praeitį. Skaitovų, dainininkų ir svečių dėka popietės dalyviai prisilietė prie ano meto Lietuvos istorinių ir kultūrinių įvykių, galėjo iš arčiau pažvelgti į Maironį ne tik kaip į kunigą, poetą, bet ir kaip į nuoširdų, supratingą, įvairių išgyvenimų ir priešiškos jo vidiniam pasauliui aplinkos plėšomą žmogų.

Režisierės G. Gillespie parengtoje programoje įžvalgiai parinkti aktoriai, muzikantai bei dainininkai peržvelgė Maironio gyvenimą. Iš skaitovų ir aktorių Vidos Gilvydienės, Loretos Lagunavičienės, Ramunės Motekaitienės, Silvijos Radvilienės, Lino Umbraso ir mažųjų atlikėjų – Nidos ir Vidos Polikaityčių bei viešnių lūpų eilėmis ir pasakojimais atkurtų to meto įvykių pro žiūrovų akis prabėgo svar-

biausi Maironio gyvenimo įvykiai. Pasakojimą, epizodus iš poeto gyvenimo, bendravimo su seserų vaikais (poetą vaidino L. Umbrasas) papildė, suteikė lengvumo ir skambumo dainininkių Jolantos Kurpis, Rimos Balčiūnienės, Giedrės Gillespie, Giedrės Dirsienės, Dalios Leščinskienės, Gravidos Reinytės, Rasos Vetienės ir solisto bei muzikos autoriaus Martyno Matučio Maironio žodžiais atliekamos dainos.

Amžininkų prisiminimuose

Pakili nuotaika, skambios ir iki skausmo visiems žinomos, daugelio pamėgtos dainos Maironio žodžiais virpino susirinkusiųjų širdis. Gilų išpūdį paliko viešnios iš Maironio muziejaus Kaune, Maironio sesers Kotrynos anūkės trumpa esminių kunigo, poeto, visuomenininko ir labai ryškios, savitos daug talentų turėjusios asmenybės gyvenimo ir veiklos įvykių apžvalga. „Maironis pasaulį išvydo prieš 155 metus, sudėtingų istorinių pervartų išvarkėse, bręstant spaudos draudimo laikotarpiui. Vaikystėje „atradęs save“, pasirinkęs kunigo kelią, atkakliai ir ramiai siekė tikslo. Mokėsi Kijevo universitete, Kauno bei Sankt Peterburgo

Maironio vakaro programos atlikėjai (iš k.): Martynas Matutis, Linas Umbrasas, Loreta Lagunavičienė, Ramunė Motekaitienė, Vida Gilvydienė, Silvija Radvilienė ir Jolanta Kurpis.

dvasinėse seminarijose. Vėliau pats penkiolika metų dirbo šioje seminarijoje: dėstė moralinę teologiją, administravo studentų reikalus, rašė teologijos doktoratą ir kilo profesinėje srityje: profesorius, teologijos mokslų daktaras, Mogiliovo ir Žemaičių kapitulų kanauninkas, prelatas, apaštališkas protonotaras. Daugiau nei 20 metų vadovavo Kauno seminarijai. Mokėjęs

V. Paplauskienė pasakojo apie savo giminaičį Maironį.

šešias kalbas, apkeliavęs Lenkiją, Vokietiją, Šveicariją, Italiją grožėjosi gamtos ir žmonių rankomis sukurtais stebuklais. Tai tik keletas esminių bruožų jo išoriniam poveikslui atkurti“, – sakė poeto giminaičė, jo literatūrinio palikimo tyrėja, vertintoja ir saugotoja.

Dėmesingas kiekvienam žmogui

Kalbėdama apie Maironio namus – muziejų Kaune – V. Paplauskienė papasakojo, kaip kunigas juos įsigijo, sutvarkė ir kad juose lankėsi beveik

žmonių parašė savo prisiminimus, gražiai apibūdindami Maironį ir jo seserį“, – prisiminimais dalijosi viešnia iš Lietuvos.

Pasak pranešėjos, Maironis buvo dėmesingas kiekvienam žmogui, nepriklausomai nuo luomo ar pareigų. Jis mėgo kartoti tiek klierikams, tiek savo giminaičiams, kad „markės ir rublio vertė kris, o mokslo – niekada“.

Mylėjo ne žodžiais, bet darbais

Didelio susidomėjimo sulaukė gal mažiau žinomas poeto gyvenimo tarpnis – jo ryšiai su šeima. Maironio muziejaus darbuotoja papasakojo, kad poetas beveik kiekvieną vasarą atvykdavo atostogų į savo tėviškę. Seserys laukdavo brolio, ilgėdavosi jo pasakojimų. Brolio sugrįžimas į tėviškę tapdavo didžiausia švente tiek vaikams, tiek suaugusiems. Vaikaitės Julijos prisiminimuose išnyra Maironio paveikslas: „...mėgdavo vienas vaikščioti Luknės krantais, niekad nesiškirdamas su knygomis. O kartais pasikviesdavo mus į beržynėlį ir ažuolynėlį parinkti baravykų, raudonviršių... su mumis gerokai juokaudavo, lenktyniaudavo. Mums jis buvo toks mielas ir geras“.

Sesers Kotrynos vaikams paaugus, Maironis nusprendė imtis atsakomybės ir leisti juos į mokslus. Sėptynetas Kotrynos vaikų: Mikalojus, Jūlytė, Teklytė, Stasys, Algirdas, Elena, Danutė, – vieni trumpiau, kiti ilgiau, apsupti dėdės ir tetos švelnios meilės ir globos, mokėsi ir gyveno Kaune. Pradinius mokslus jie buvo išėję pas Navickaitę, vėliau mokėsi Raseinių gimnazijoje, o Kaune ir Jūlytė, ir Teklytė, ir Danutė baigė „Aušros“ mergaičių gimnaziją.

Ypatingi ryšiai susiklostė su vyriausiu Kotrynos sūnumi Mikalojumi. Jis, dėdės remiamas, mokėsi Rygoje, Petrapilyje, vėliau tapo savanoriu, kariškiu, pirmuoju Lietuvos Generalinio štabo žvalgybos skyriaus viršininku.

Šeimos nariai buvo dažni svečiai Maironio namuose, dalyvavo arbatėlėse, susitikimuose su vyriausybės vyrais, kultūros žmonėmis. Maironis su Lipčių šeima išvykdavo į gamtą, važiuodavo į tėviškę, o vėliau pas seserietę Elena Lipčiūtę į Burneikius.

Maironis krikštijo du Kotrynos vaikus: Elena ir Algirdą. Elenutė dar visai maža buvo atvežta į krikšto tėvo namus. Elena Lipčiūtė-Babonienė prisiminė: „Mes, sesutės, labai mėgom dainuoti dainas pagal Maironio žodžius. Jam tai patikdavo. Jis atsidarydavo duris ir, tartum kokį reikalą turėdamas, pereidavo per kambarį, kur mes dainuojame, nusišypsodavo ir atnešdavo mums skanių saldainių“. Elena kartu su Maironiu dirbdavo sode: „Dėdė pats prižiūrėdavo medelius, kasdavo ežias, išsitepdavo rankas. Tačiau Jis nuolat kartodavo, kad nereikia gėdytis sutrukusių kietų nuo darbo rankų, reikia gėdytis baltų, išlepintų tinginio rankų“.

Įvertino broliai latviai

Maironis, visą gyvenimą kruopščiai ir sąžiningai ejęs kunigo, seminarijos rektoriaus pareigas, skausmingai išgyveno bažnytinės vyresybės šaltumą jo asmeniui. Liudytojų teigimu, jis tris kartus buvo siūlomas vyskupo titulu gauti. 1931 m. jam buvo suteiktas tik protonotaro titulus

Dainas pagal Maironio eiles dainavo „Dainavos“ ansamblio dainininkės. Prie fortepiono – muz. Martynas Matutis.

Kazio Motekaičio nuotraukos

las. „Drištu teigti, kad iki šios dienos Maironio nuopelnai profesinėje srityje dar nėra tinkamai įvertinti, – savo abejonę išsakė literatūros kritikė. – Visais laikais, o ypač okupacijos metais, tie, kam buvo paranku ir naudinga, iškreiptai piešė Maironio paveikslą, sumenkindami jo pasiaukojančius darbus ir nuopelnus Lietuvai. Į gyvenimo pabaigą Maironis užsisklendė, rezignavo ir skausmingai išgyveno nepagrįstus kaltinimus. Viena pamokslė jis rašė: „Kaip nepastovi žemiškoji garbė ir kaip greit mainosi žmonių nusištatymas ir nuomonės! O mes tiek kartų tai aklai miniai pataikaujame, kad jai patiktume, kad iš jos išmels-tume žiupsnelį tuščio pagyrimo”.

Su apmaudu noriu teigti, kad ne mes, lietuviai, o broliai latviai pagerbė Joną Mačiulį-Maironį, vainikavę jį laurų vainiku. Likus tik mėnesiui iki poeto mirties, jis buvo pakviestas į Jelgavą. Tenuvo surengtas jo kūrybos vakaras. Po gražaus renginio jis buvo vainikuotas laurų vainiku, kuris ir dabar saugomas Maironio namuose”.

Buvo kantrus ir atlaidus

„Mamytė (Danutė Lipčiūtė-Augienė) Maironio namų slenkstį peržengė būdama aštuonerių metų, – prisiminimus apie dėdę Maironį pradėjo Rasa Augiūtė-Bialik. – Ji vėliau rašė: „Aš viską puikiai prisimenu. Buvau pilnateisė tų namų naikinėja. Jis mokėjo už mokslą, leido gyventi po savo pastogę. Iš tikrųjų reikia stebėtis juo, o ypač tetos Marcelės kantrybe, kai kartais prie stalo susėdavo nemažas būrys mokslus beinanciu triukšmadarių. Tiek daug gražių prasmingų akimirku praleista dėdės globoje, kiek daug išminties ir meilės iš jo patirta...”

Rasa Augiūtė sakė, kad jos mamytė buvo visateisė šeimos narė. Įvairių švenčių metu ji buvo prie stalo sodinama kartu su menininkais, valdžios vyrais, vyriausybės nariais ir bažnyčios hierarchais: „Mamytės galvoje išlikę džiugūs, nuotaikingi prisiminimai iš kelionių su juo į Palangą, Birštoną, Panemunę. O kokie jai reikšmingi buvę teatrų ir parodų lankymai. Dėdės namuose buvo visapusiškai lavinama ir mokoma, suteikiamos sąlygos ir galimybės mokytis, tobulėti. Dėdė buvo kantrus ir atlaidus, mylėjo mane...”

Aukšto lygio renginys

Nepastebimai prabėgo laikas, skirtas prisiminti Maironį. Popietė buvo prasminga, įdomi, turėjo ugdomosios ir išliekamosios vertės. Korporacijos pirmininkė padėjo programos rengėjams ir dalyviams už kūrybiškumą, lankstumą, pasiaukojamą darbą.

Pakili nuotaika ir geros emocijos dar ilgai liejosi prie padengtų stalų, gurkšnojant kavą, dalijantis išpūdziais. Dėmesio nestokojo į renginį atvykę kiti Maironio giminaičiai – Antanas Grina ir Džiugas Augius, – jie buvo apsupti susidomėjusių giedrininkių ir popietės svečių.

Džiugina tai, kad geru žodžiu apie Maironiui skirtą minėjimą atsiliepė ir garbi viešnia – poeto Adomo Mickevičiaus giminaitė Regina Mickevičiūtė-Kulys su vyru Alfredu. Kaip ir dauguma pakalbintų žmonių, gerb. Alfredas pasidžiaugė puikiai paruošta programa ir pridūrė, kad ją tinkamai gali įvertinti tik aukšto lygio žiūrovas...

Pavykęs Lietuvos Dukterų draugijos renginys

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Balandžio 9 d., Verbu sekmadienį, labdaringa Lietuvos Dukterų draugija (LDD) Lemonto didžiosios salės vakarinėje dalyje surengė tortų, pyragų, sūrių, įvairių velykinių kepinių ir kitokių gardėsių pardavimą. Jau nuo ankstyvo ryto salėje plušėjo valdybos ir kitos aktyviosios narės. Reikėjo skubiai paruošti salę, padengti stalus ir sudėlioti suneštas gėrybes. O jų buvo išties daug.

Džiugu, kad vienos kartos žmonės pakeičia kiti. Tokiu atveju organizacinė veikla nesustoja, lyg estafetė tęsiasi toliau. Kelios senesnės kartos šeimininkės, ištikimos draugijos narės, nebegalėdamos savais kepiniais paremti organizacijos, parėmė pinigine auka. Ačiū už aukas. LDD renginiuose visados apsilanko Vytautas Vizgirdas – savo mamytės šviesiam atminimui padeda sutvarkyti salę, iš balionėlių prigamina kiškučių, apdovanoja jais atsilankančius vaikučius, gerais darbais paremia šią organizaciją. Ačiū jam už visokeriopą paramą. Tik tokių žmonių remiama organizacija gali plėtoti savo veiklą ir ištiesti dosnesnę ranką pagalbos reikalingiems. Ačiū visoms geradarėms šeimininkėms, nepattingėjusioms ir paaukėjusioms savo gardžių kepinų velykiniam stalui. Išties čia buvo tiek daug visokių kepinų, skanėstų ir namų gamybos sūrių, kad jais buvo nukloti visi stalai. Mes, lietuviai, galime didžiulius, nes dar mokame virti ir kepti.

Savo darbais ir kepiniais šiam renginiui daug prisidėjo valdybos narės ir aktyviosios draugijos narės: pirmininkė Deimantė Komskienė, vicepirmininkė Gražina Kazėnienė, Laima Gaudi, Aldona Laukaitienė, Elena Ablingytė, Stefanija Borzenkienė, Birutė Vanzodienė ir Nijolė Nausėdienė.

Religinių švenčių dienomis į bažnyčią suplaukia daugybė žmonių, tai jau ir po 9-tos val. ryto šv. Mišių sulaukėme lankytojų. Vieni norėjo pasėdėti gražiai paruoštoje salėje prie kavutės ir užkandėlių, pabendrauti, kiti skubėjo pirkti kepinų velykiniam stalui. Apsilankiusius renginyje pasitiko LDD pirmininkė Deimantė Komskienė. Ji pristatė kepinus ir maloniai patarinėjo.

Prie kavutės ir užkandėlių susidarė eilutė. Natūralu – po šv. Mišių norėjosi ir kavutės, ir užkandėlių, kuriems sunku buvo atsispirti. Ir kokių čia tik jų nebuvo: sumuštinė su dešra, kumpiu, silkių su kiaušiniiais ir dar visokių pyragėlių. Po rytinio apsilankymo stalai gerokai aptuštėjo, bet kepinų liko ir vėliau apsilankiusiems. Stalai buvo papildyti iš naujo.

Po 11-tos val. šv. Mišių salę užpil-

Lietuvos Dukterų draugijos narės (iš k.) Elena Ablingytė, Gražina Kazėnienė, Birutė Vanzodienė, Nijolė Nausėdienė ir pirmininkė Deimantė Komskienė. LDD archyvo nuotr.

dė nauji lankytojai. Ir šie jau niekur nesukubėjo, galėjo ramiai pasėdėti, pabendrauti. Tuo pačiu metu dailės muziejaus galerijoje „Siela” korp. Giedra rengė Maironio kūrybos kultūrinę popietę. Tad kai kurie skubėjo nusipirkti kokią skanėstą, paremti šios organizacijos veiklą ir pasuko į kitą renginį. Į salę įėjusi Adelė Lietuvninkienė pasigedo savo keptos beržo šakos. Tiesą pasakius, jos jau seniai nebuvo. Juk tai didžiausia velykinio stalo puošmena. Ačiū Adelei, kad tiek daug metų ji yra aktyvi narė. Norėjosi iš Adelės sužinoti, kaip ji vertina dabartinę organizacijos valdybą ir jos darbus. Adelė pozityviai atsiliepė apie pirmininkę ir visą valdybą – visos jos aktyvios ir gerai dirba, gražiai viską organizuoja, o tokioms ir padėti norisi, – sakė Adelė.

Buvo užkalbinta Marija Saulienė, bene seniausia PLC gyventoja, sulaukusi garbingo 100-čio, bet išlikusi dvasiškai jaunatviška. Ji buvo aktyvi Lie-

tuvos Dukterų draugijos narė nuo pirmųjų jos įsikūrimo dienų. Visados pritarė tauriai draugijos veiklai ir dabar aktyviai dalyvauja renginiuose. Ir ji gyvė moteris už gerus darbus, džiau-gėsi, kad organizacija nesunyko ir toliau plėtoja veiklą.

Panašiai apie Lietuvos Dukterų draugijos naująją valdybą, apie moterų pasiaukojantį darbą kalbėjo buvusi pirmininkė Irena Grigaitienė. Ji tik patarė, kad organizacija daugiau turėtų reklamuotis, skelbti apie savo veiklą. Už aktyvumą Lietuvos Dukterų vadovės gyvė Danguolė Vitkienė ir Vytautas Čepėnas.

Norisi padėkoti visiems, prie Lietuvos Dukterų draugijos stiprinimo prisidėjusiems darbais, aukomis ir apsilankymu. Juk nuolat vyksta įvairių nelaimių, žmonės sensta, juos palaužia ligos ir prireikia pagalbos. Lietuvos Dukterys tokiems ištiesia savo glėbišką ranką.

Lietuvos Dukterų draugijos narės Laima Gaudi ir Gražina Kazėnienė siūlė kepinus velykiniam stalui.

Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė Deimantė Komskienė kalbina po šv. Mišių susirinkusius svečius.

V. Matranga su Yiyang (Joe) Zhang, kuris po sėkmingo studentiško debiuto parodoje gavo darbo pasiūlymą ir kontraktą.
V. Matrangos archyvo nuotr.

„International Home + Housewares Show“ užpildė tris didžiules parodoms skirtas erdves, užimančias per 200 tūkstančių kvadratinį metrų.
V. Petrauskienės nuotr.

Tarp pasaulinės parodos rengėjų – ir lietuvė

Atkelta iš 1 psl.

Didžiausia jų dalis – gamintojai ir pardavėjai bei naujomis prekėmis besidomintys didmeninės prekybos atstovai. Savo produkciją pristatė 2 200 kompanijų. Iš jų net 400 buvo naujų, pirmą kartą dalyvavusių mugėje. Renginys Čikagai svarbus – per keturias dienas jis miestui atnešė 77 milijonus dolerių pelno.

Viena savaitė – „dirbti“ močiute

Mugei pasibaigus, V. Matranga leido sau trumpam atsikvėpti. Prieš išvykdamą į Colorado valstiją paviešėti pas vieną iš trijų savo vaikų, Viktorija pasidžiaugė: „Pagaliau po keturių sunkių mėnesių pasprukiu iš darbovietės ir visą savaitę galėsiu ‘dirbti’ močiute dviem savo anūkam (iš viso turiu tris). Bet mano darbo palydovai – telefonas ir nešiojamasis kompiuteris kelias su manimi“. Prieš išvykdamą trumpų atostogų, Viktorija surado laiko pasikalbėti su „Draugo“ korespondente apie parodą, mylimą darbą ir jo svarbą savo gyvenime.

Viktorija, amerikiečiams geriau žinoma, kaip Vicki, turi įgijusi meno istorikės bakalauro laipsnį. Vėliau studijavo verslą ir baigė verslo vadybos magistrantūrą. Toks išsilavinimas leido pasirinkti ir dabartinį darbą pramoninio dizaino srityje. Į su menu susijusią profesiją ją tarsi nukreipė giminytės ryšiai – V. Matranga, buvusi Kašubaitė, yra garsaus išėivijos skulptoriaus Vytauto Kašubos dukterėčia. Su skulptoriaus žmona, garsia menininke, dabar jau garbaus 93-jų metų sulaukusia Aleksandra Kašubiene ji ir dabar palaiko gana artimus ryšius.

Finišo tiesioji – dieną ir naktį

Pasibaigus parodai „International Home+Housewares Show“, jos išpūdziai ilgai neišblėsta tiek rengėjams, tiek dalyviams. Apie ją kalbama dar ilgai, aptarinėjama, nes pasiruošimas šiam įvykiui yra daug žinių, patirties, pastangų, jėgų ir laiko reikalaujantis darbas. Pasiruošti vienos savaitės renginiui prireikia beveik visų metų. Šis darbas dirbamas ne vieną mėnesį. Likus gerai savaitei iki parodos atidarymo, visa jos rengėjų komanda – maždaug 30 žmonių, susipakuoja lagaminus ir trumpam palieka savo šeimas.

„Iš savo gyvenimų ‘išskaptuojame’ tą savaitę. Sakome, kad važiuojame į stovyklą“, – pusiau juokais sako Viktorija. Jos metu parodos organizatoriai iš savo namų persikelia gyventi į viešbučius, esančius netoli McCormick Place. Tai daroma tam, kad kelionėms iš namų į darbą ir atgal nereikėtų gaišti brangaus laiko. Tuomet didžiąją paros dalį „praryja“ darbas – pasiruošimas būsimai parodai.

„Tenka dirbti ir naktimis, nes būtent nakties metu bendraujame su Europa ir Azija, tai atsitinka dėl laiko skirtumo skirtinguose žemynuose“ – pa-

sakojo V. Matranga. Jai tuo metu be pasiruošimo savo pačios inovacijų pristatymo projektui ir studentų dizainerių konkursui, tenka nemažai rašyti ekspozicijas ir būsimos parodos renginius pristatančių straipsnių.

Nugalėtojų gyvenimas pasikeičia

„Iš tikrųjų man daug svarbesnė bus ateinančiais metais rengiama paroda „International Home+Housewares Show“, nes tuomet sukaks 25-eri metai, kaip aš šios parodos metu pradėjau rengti industrinio dizaino studentų darbų konkursus. Taip pat pradėjau ir savo inovacijų pristatymo projektą (Innovation Theater). Kiekvienos parodos metu jos dalyviai čia gali klausytis per 20 paskaitų, kuriose įvairūs lektoriai pristato metų naujoves, gali diskutuoti įvairiais gamintojams ir pardavėjams bei pirkėjams aktualiais klausimais (paskaitų įrašų galima klausytis metus laiko tinklalapyje www.housewares.org/show/innovation-theater).

Kasmet parodos metu aš pakviečiu dalyvauti konkurse studentų iš viso pasaulio. Pavyzdžiui, šiais metais buvo atvykusių ne tik iš Europos, bet ir iš Indijos, Izraelio. Parodos metu būna išrenkami ir apdovanojami geriausi studentų dizainerių darbai. O jauniems konkurso nugalėtojams neretai atsiveria fantastiškos darbo galimybės. Mat paroda – ne tik galimybė pasirodyti gabiems studentams. Čia susirenkantys gamintojai tikisi surasti naujų talentingų dizainerių ir pakviesti juos dirbti savo kompanijose. Kai aš skambinu jauniems konkurso nugalėtojams, visada pasakau, kad po šio skambučio

jų gyvenimas pasikeis“, – pasakojo V. Matranga.

Geras pavyzdys – vienas iš praėjusių metų studentų dizainerių konkurso laimėtojų Yiyang (Joe) Zhang, tąsyk parodai sukūręs japoniško stiliaus šluotą. Vaikinas Viktorijai prisipažino, kad išgirdęs iš jos šią frazę tikrai negalėjo patikėti, kad jo gyvenimas taip smarkiai pasikeis. Parodos metu Joe susipažino su vienos kompanijos prezidentu ir iš karto gavo darbo pasiūlymą. Prieš metus jaunuolis parodoje „International Home + Housewares Show“ dalyvavo kaip galimybių ieškantis pramoninio dizaino studentas, o šiais metais jau atvyko iš New Yorko kaip profesionalus dizaineris. Vaikino bosas iki šiol negali atsidžiaugti, suradęs tikrą talentą – gabų ir kūrybingą specialistą. Beje, V. Matranga šiais metais teisėjauti studentų darbų konkurse pakvietė vieną jauną nemažai pasiekusią tautietę – vienos dizaino bendrovės atstovę lietuvaitę Audrą Bielskutę Norvilas.

Dizainerių fantazija – beribė

Atrodytų, ką dar galima sugalvoti namų buičiai be to, kas jau iki šiol buvo sugalvota ir sukurta? Kitokią šaukštą, kitokią daržovių trintuvę, ar naujos formos puodą? O kokią dar patogesnę, nei yra iki šiol, galima sugalvoti produktų sandėliavimo dėžę? Pasirodo, kad kūrėjų galimybės neišsemiamos. Tuo galima buvo įsitikinti ir šių metų parodoje „International Home + Housewares Show“.

V. Matranga pasakojo, kad svarbiausias dizainerių ir gamintojų tikslas – sukurti dar patogesnių ir įdomesnių namų apyvokos prekių, nei buvo su-

Čia susitinka tik gamintojai ir pardavėjai. Pirkėjai naujas prekes pamatys jau parduotuvėse. V. Petrauskienės nuotr.

Dizaineriai nestokoja išmonės ir žaismingumo.

V. Petrauskienės nuotr.

kurta iki šiol. Tam dizaineriai pasi-
telkia ne tik savo fantaziją, bet ir labai
tiksliai apskaičiavimus.

„Geras dizaineris dirba kaip eks-
pertas: jis stebi žmonių judesius. Kaip
jie sėdasi ant kėdės, kaip atidaro stal-
čių ir t.t. Paskui kurdamas savo pro-
duktą į tai atsižvelgia, apskaičiuoja.
Taip pat svarbu, kad prekė kuo geriau
konkuruotų su kitomis prekėmis: tai
svarbu numatyti ją gaminant, efek-
tingiau ir patogiau supakuojant, per-
siunčiant ir parduodant”, – pasakojo V.
Matranga.

Tarp šių metų nugalėtojų (profe-
sionalų ir studentų) sukurtų daiktų –
sofa, kurią prireikus galima perfor-
muoti į stalą ir dvi kėdes, speciali
maisto pjaustymo lėkštė, skirta žmo-
gui, valdančiam tik vieną ranką, prie
sienos tvirtinamas (kad tik būtų pa-
togiausi pasiekti) klozeto šepetys, patogi
sėklų daigykla, nanotechnologijų pa-
grindu sukurta viryklė ir daugelis
kitų įdomių produktų.

O kur apdovanojimų nesulauku-
sių, tačiau vartotojo akiai tikrai neti-
kėtų ir naujų namų apyvokos daiktų?
Kad ir naujos kartos ekologiškas, bičių
produktų pagrindu sukurtas popie-
rius, skirtas vynioti maisto gaminius.
Juo gamintojai siūlo pakeisti dabar
naudojamą maisto vyniojimo plėvelę.
Arba iš amerikietiško ažuolo ištekin-
ti tradicinio dydžio buteliai, į kuriuos
perpiltas vynas iš parduotuvės vos
per kelias dienas įgauna ypatingą sko-
nį ir kvapą. Tai tik keli iš keistesnių ir
neįprastų, o gal greičiau iš naujo at-
rastų, perkurtų ir gyvenimui nauju pa-
vidalu grąžinamų senosios buities
reikmenų.

Beje, senosios tradicinės medžia-
gos – medis, molis, linas parodoje pu-
ikiai derėjo su naujai sukurtomis. O
kiek skirtingų formų ir spalvų indų,
įvairios paskirties peilių, pjaustyk-
lių, buitinės technikos naujovių... visa
tai ir dar daugiau tūkstančiai gam-
intojų iš viso pasaulio demonstravo
ir siūlė prekybininkams.

„Mes ieškome ypatingų ir išskir-
tinių daiktų gamintojų visame pasa-
ulyje. Neabejoju, kad Lietuvoje tokių ne-
trūksta. Kaip norėčiau, kad ir Lietuvos
dizaineriai bei gamintojai atvyktų į
mūsų parodą ir pabandytų savo gami-
nius pasiūlyti pasaulio rinkai. Tai
būtų geriausia proga garsinti Lietuvos
vardą”, – sakė V. Matranga.

Nešioja ne vieną kepuraitę

Pati V. Matranga dirba su spalvas
įvairioms rinkos sritims prognozu-
jančia kompanija „Pantone”. Jos pa-
siūlyta naujoji metų spalva – šviesiai
žalia, apibūdinama žodžiu „Greenery”.
Viktorija pasakojo, kad kompanija
metų spalvą pasiūlo gruodį. Tuomet
gamintojams, kurie nori suspėti į pa-
rodą su madingiausios metų spalvos
gaminiais pavyzdžiais, prasideda tikros
lenktynės. „Ne paslaptis, kad dauguma
prekių gaminama Kinijoje. Todėl rei-
kia skubėti, nes kinai visą vasarį atos-
togauja, švenčia Naujuosius metus.
Visi žino, kad bus padaryta tiek, kiek
lieka laiko sausio mėnesį”, – sakė V.
Matranga.

Ji pridūrė, kad pavojingiausi pre-
kybininkų konkurentai – didžiosios in-
ternetinės prekybos kompanijos. Ypač
„Amazon”, galingiausia internetinė

parduotuvė pasaulyje. Todėl pasta-
ruoju metu metamos didelės pajėgos –
stengiamasi rasti vis naujų būdų, kaip
konkuruoti su prekiautojais, išsikūru-
siais virtualioje erdvėje. Jie tampa la-
bai patrauklūs šiuolaikinei interneto
platybės pamėgusiai kartai, vadina-
majai „tinklaveikos visuomenei”.

Tačiau internetinė erdvė kuo to-
liau, tuo mažiau darosi saugi. Todėl di-
delės lėšos skiriamos tam, kad būtų su-
kurta patikima apsauga virtualioje
erdvėje.

Apie parodą „International Home
+ Housewares Show” kalbėti ir rašyti
galima būtų labai daug. Tačiau šį kar-
tą norėjosi papasakoti apie lietu-
vę,

Viktoriją, kuri jau ketvirtį amžiaus
kartu su kitais organizatoriais kasmet
tobulina šį globalų renginį. Į klausimą,
ką veikia tuo metu, kai atsiranda šiek
tiek laiko, V. Matranga atsakė: „Aš ne-
šioju ne vieną kepuraitę. Pavyzdžiui
vasarą tampa meno istorike – rašau
knygą apie Čikagos dizaino istoriją.
Taip pat esu redakcijos narė ir para-
šiau kelis straipsnius apie Čikagos
art deco periodą. Mane, kaip meno is-
torikę, domina ir Lietuvos miestas
Kaunas, jis ima garsėti kaip žavingas
ir paslaptingas *art deco* miestas. Kyla
minčių – gal būtų galima architektūros
mėgėjams surengti turistinę kelionę į
Lietuvą?”.

Madingiausia metų spalva – žalia.

V. Petrauskienės nuotr.

„Kazys Bradūnas. Archyvai”

Archyvinis leidinys

Sudarytoja ir teksto autorė – Virginija Babonaitė-Paplauskienė

Kaunas, Maironio lietuvių literatūros
muziejus, 2016 m., 279 psl.

Šioje gausiai iliustruotoje knygoje
Virginija Babonaitė-Paplauskienė,
Maironio muziejaus Išeivijos litera-
tūros skyriaus vedėja, sutelkė me-
džiagą, parinktą iš muziejuje sa-
gomo Kazio Bradūno archyvinio rin-
kinio. Knygoje taip pat skelbiama
nauja medžiaga, kurią pateikė Bra-
dūno dukros Elena ir Lionė. Knyga
vaizdžiai atskleidžia Kazio Bradūno
gyvenimą ir kūrybą. Knygos skyre-
liai: Lietuva (1917–1944); Vokietija
(1944–1949); Amerika (1949–1992);
Lietuva (1992–2009); Kūryba. Kiek-
vieno skyrelio pradžioje – išsami Vir-
ginijos Paplauskienės parašyta įžanga. Knyga iliustruota poeto, jo šeimos, jo
bendraamžių nuotraukomis. Knygoje atspausdinti poeto sukurtų eilėraščių
rankraščių pavyzdžiai, jo laiški, poezijos rinkinių viršelių atvaizdai. Knyga yra
kartu ir Kazio Bradūno kartos, išeivių rašytojų, kultūrininkų veiklos istorija.

Knygą „Kazys Bradūnas. Archyvai” galite įsigyti

„Draugo” knygynėlyje.

Kaina – 20 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc.,
persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500

V. Matranga su 2017 metų parodos studentų dizainerių konkurso nugalėtojais: (kairėje)
Dominic Montane, Nicole Norris, Michael Laudi ir Reed Fensler.

V. Matranga archyvo nuotr.

www.draugofondas.org

Svarbiausia – užuojauta ir dosnumas

Pokalbis su **Kazickų** šeimos fondo prezidente ir valdybos pirmininke **Jūrate Kazickaite**

Atkelta iš 1 psl.

Šiuo metu pagrindinį dėmesį Fondas skiria švietimui ir socialiniams projektams, taip pat remia kultūros, sveikatos apsaugos, religines ir labdaros organizacijas. Fondo steigėjai, mecenatai bei Fondo valdybos nariai po tėvų – Aleksandros ir dr. Juozo P. Kazicko – mirties yra jų vaikai. Fondo valdybos pirmininkė ir prezidentė – JAV žurnalistė Jūratė Kazickaite, valdybos nariai: Juozas Mindaugas, Mykolas Vytautas ir Jonas Algirdas Kazickai.

„Draugas“ kreipėsi į Kazickų šeimos fondo valdybos pirmininkę ir prezidentę **Jūratę Kazickaite**, prašydamas plačiau papasakoti apie šio fondo veiklą ir planus.

Gerb. prezidente, gal Jūs prisimenate, kokiomis aplinkybėmis gimė Jūsų šeimos fondas ir kokia buvo jo veiklos pradžia?

Mano tėvas įkūrė „Omnitel“, vieną pirmųjų mobiliųjų telefonų kompanijų Lietuvoje. Po kelių metų jis kompaniją, kuri buvo tapusi labai pelninga, pardavė. Jis norėjo savo tėvynei kiek nors gražinti už tai, kad jam buvo suteikta galimybė sukurti labai pelningą verslą tokiaime vėlyvame amžiuje (tuomet jam buvo 70 metų). Todėl, atskyręs didelę dalį pelno, jis sukūrė Kazickų šeimos fondą.

Fondo misija ankstyvaisiais metais buvo sukoncentruota į švietimą ir technologijas. Fondas beveik 300 vidurinių mokyklų visoje šalyje padovanojo 4.5 milijonų litų vertės kompiuterių bei programinės įrangos ir padėjo apmokėti mokytojus, kaip su jais dirbti, kaip išnaudoti visą interneto potencialą. 2005 m. fondas, bendradarbiaudamas su Kauno technologijos universitetu, įkūrė Dr. Juozo P. Kazicko moksleivių kompiuterinių forumą, kuris iki šiol pritraukia moksleivius iš visos šalies. Moksleiviams, kurie gerai pasirodo šiame forume, stojant į universitetus, suteikiama papildomai balų.

Kokius svarbiausius ankstesnius ir dabartinius fondo projektus Lietuvoje ir užsienyje galėtumėte paminėti?

Siūlyčiau atsiversti KFF internetinį puslapį ir pasiskaityti apie visą mūsų veiklą. Projektų yra tiek daug, kad negalėčiau visų čia išvardinti.

Aš manau, kad mano tėvui labai svarbi buvo Valdovų rūmų statyba. Jis buvo vienas didžiausių šio projekto donorų. Jis jautė, kad turėdama tokį išskirtinį architektūrinį pastatą, Vakarų pasaulyje Lietuva pasirodys labai reikšmingai. Ir tikrai – Valdovų rūmų atidarymo iškilnėse dalyvavo valstybių vadovai ir kilmingieji asmenys iš visos Europos. Kaip žinome, dabar pastatas yra vienas įstabiausių Vilniuje. Jame veikia nuostabus muziejus, o salės naudojamos viešiesiems koncertams ir privatiems renginiams. Valdovų rūmus kiekvienais metais aplanko tūkstančiai žmonių. Ypač svarbu, kad tarp jų yra daug Lietuvos gyventojų, taip pat ir moksleivių.

Kitas projektas, dėl kurio mano tėvas buvo tvirtai apsisprendęs, buvo V. Adamkaus Prezidentinė biblioteka, kuri buvo atidaryta 2016 m. Kaip jūs ži-

Kazickų šeimos fondo prezidentė ir valdybos pirmininkė Jūratė Kazickaite (antroji iš d.) su KTU garbės daktarų Juozo Petro Kazicko ir Jūratės Kazickaitės vardinių stipendijų laimėtojais ir dukra Alexandra Altman (pirma iš k.).

note, keletas Amerikos prezidentų turi savo bibliotekas, kuriose yra saugomi jų rankraščiai ir relikvijos. Taipogi veikia tyrimų centrai. Dr. Juozas P. Kazickas, kuris buvo Prezidento Valdo Adamkaus artimas draugas, žinojo, kad tokia biblioteka pagerbtų Valdo Adamkaus darbus ir suteiktų garbės Lietuvai. Fondas skyrė nemažai lėšų bibliotekai įsteigti ir ją išlaikyti.

Kai kurias programas mes tik paremiame, kaip ASSIST, kuri siūnia moksleivius vieneriems metams mokytis privačiose Amerikos mokyklose;

veldo mokyklų JAV ir padeda išlaikyti naujai imigruojančių į JAV, taip pat seniau Amerikoje gyvenančių lietuvių vaikų ir anūkų lietuvišką kultūrą ir kalbą. Labai svarbu užtikrinti, kad ateities kartos jaustų ryšį su tėvyne. Remiame ne tik individualias mokyklų programas, taipogi finansuojame mokytojų mokymo seminarus, o 2014 m. inicijavome Lietuvių kalbos lygių testavimo sistemą.

Ar yra galimybė sekti, kaip panaudojamos fondo lėšos? Ar matote rezultatus?

Kazickų šeimos nariai (iš k.): Lucy, Augie, Jonas, Alex, Marcie ir Juozas programos „Krepšinio galia“ 2015–2016 mokslo metų pabaigos šventėje Utenoje.

Kazicko šeimos fondo archyvo nuotraukos

Sakralinės muzikos festivalį, Dainų ir šokių šventes, Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Vargdienių seserų vienuoliją Vilniuje, „Renkuosi mokytis!“ programą, amatų mokyklą „Sodžiaus meistrai“, Tarptautinę Kalėdų labdaros mugę, Euro integracines žaidynes Vilniuje ir kt.

Mes labiausiai didžiuojamės Aleksandros Kazickienės atminimo programa lituanistiniam švietimui remti, kuri buvo pradėta 2012 m. Programa paremia daugiau nei 30 lietuviško pa-

gomis ir traumomis. Skyrėme pusę milijono litų 8-iems intensyvios terapijos prietaisų kompleksams pirkti, įskaitant ligoninės lovas su dirbtiniais plaučių ventiliatoriais. Suprantame, kad mūsų dovana padėjo išgelbėti daug jaunų žmonių, ir tuo mes ypač didžiuojamės.

Ar Fondas kaip nors pasikeitė po Jūsų Tėvelio, fondo iniciatoriaus, mirties?

Vienas mūsų tikslų visada buvo švietimo rėmimas ir dabar mes skiriame daugiau stipendijų vertiems KTU studentams. Įsteigėme dvi tikslines stipendijas mano tėvo vardu Lietuvos mokslininkų podaktarinėms studijoms Yale universitete ir University of Washington.

Fondas taip pat ėmė labiau gilintis į įvairias socialines problemas, tokias kaip parama senjorams, neigaliesiems, našlaičiams ir sunkiai auklėjamam jaunimui. 2014 m. į fondo veiklą įsijungė vienuolika jaunesnės kartos Kazickų šeimos narių. Žinodami, kad Lietuva turi tūkstančius vaikų, kurie gali būti prekybos žmonėmis aukomis, linkę savižudybei ir yra kilę iš socialinės rizikos šeimų su alkoholio bėda, sukūrėme socialinės atsakomybės programą „Krepšinio galia“. Krepšinis naudojamas kaip instrumentas pasiekti jaunus žmones atkiauose kaimuose ir mažuose miesteliuose, taip pat ir jaunimo socializacijos centruose, pasiūlant jiems nemokamas krepšinio pamokas kartu su gyvenimo įgūdžių pamokomis. Programa apima kultūrinį, švietimo, rekreacinį ir profesinį lavinimą, taip pat ir išvykas bei turnyrus. „Krepšinio Galia“ veikia 16 vietovių ir pasiekia 250 vaikų. Ji toliau plečiasi.

Kaip suprantame, fondasvaldo ne tik šeimos lėšas, bet ir atskiriems projektams renka kitų aukotojų lėšas.

Dabar mes prašome organizacijų, kurios kreipiasi į mus paramos, ieškoti paramos ir iš kitur, kuri būtų lygi tai sumai pinigų, kurią mes skiriame. Taip skatiname ieškoti daugiau donorų. Esame gavę paramos iš kitų rėmėjų, įskaitant Nacionalinę krepšinio asociaciją, kuri prisidėjo prie lauko krepšinio aikštelės Šeškinėje, Vilniuje, įrengimo 2006 m. Esame pasirodę ir toliau ieškoti partnerių, kurie prisidėtų prie mūsų darbų.

Ar Jums, fondo prezidentei, tenka pačiai susitikti su tais, kuriems aukojate ir kurie fondui aukoja, ar tai atlieka fondo samdomi (jeigu tokių yra) tarnautojai?

Maloniausias dalykas esant fondo prezidente yra susitikti su paramos gavėjais. Aš bandau vykti į Lietuvą du tris kartus per metus ir juos lankyti, pvz., Utenos Dievo Apvaizdos seserų vienuolyną. Vienuolės visada vaišina mane arbata ir išleidžia namo su medum ir obuolių sūriu.

Malonu dovanoti stipendijas KTU studentams ir girdėti apie jų projektus bei karjeros ambicijas. Du kartus per metus mes kviečiame į savo namus Vilniuje ASSIST moksleivius ir jų tėvus. Tie, kurie tik ką grįžo iš studijų JAV, dalijasi savo patirtimi su grupe, kuri

dar tik ruošiasi važiuoti.

Su paramos gavėjais nuolatos bendrauja ir šeimos nariai bei fondo darbuotojai.

Kaip vyksta lėšų skyrimas, kas lemia pasirinkimą – kam aukoti ir kiek? Kokiais kriterijais vadovaujate skirstant lėšas?

Pirmiausia leiskite pasakyti, kad aš turiu du nuostabius fondo direktorius – tai Zenonas Bedalis Vilniuje ir Neila Baumilienė, kuri tvarko reikalus New Yorko būstinėje. Jūs galite išivaizduoti – mes daugybę prašymų paramai gauname visus metus. Dauguma iš 70 kasmet remiamų organizacijų yra ilgalaikiai paramos gavėjai. Kai gauname naujas paraiškas, šeima atrenka pačias skubiausias problemas ir taipogi konsultuojasi su Lietuvos valstybės darbuotojais, mokslininkais ir diplomatais.

Mes stengiamės teikti paramą toms organizacijoms, kurių veikla ir siekiai sutampa su mūsų fondo misija ir tik tada, kai įsitikiname, kad mūsų lėšos bus panaudotos efektyviai ir atneš daugiausiai naudos. Kaip Amerikoje sakoma „biggest bang for our buck“ (norime gauti daugiausiai naudos už kiekvieną dolerį).

Norėčiau patikslinti, kad mes nesiskiriame paramos pavieniams asmenims. Tai mūsų atveju neleidžia JAV mokesčių įstatymai. Į paramą gali pretenduoti tik mokesčių išimtis turinčios nepelno organizacijos, kurių statusas yra lygus mūsų 501(c)(3).

Leiskite pridėti dar ir tai, kad mes ne tik išrašome čekį; bet dirbame kartu su išrinktomis organizacijomis, nes norime pasiekti ilgalaikių rezultatų. Kaip dabar fondų pasaulyje yra sakoma, „don't just give money – give your talent, time and ties“ (duokite ne tik pinigų – skirkite savo talentą, laiką ir ryšius).

Organizacijos turi užpildyti mūsų internetinę užklauso formą. Jų veikla yra tiriama. Mes visada pasitikriname, kokie kiti donoriai joms jau yra aukoję. Skaidrumas, kaip valdomos paramos lėšos, mums yra labai svar-

bus. Organizacijoms turėti angliškai kalbantį programos vadovą yra visada naudinga darbe su rėmėjais.

Keturis penkis kartus per metus mano trys broliai ir aš susitinkame peržiūrėti ilgalaikių organizacijų darbų ir nusprendžiame, ar juos tęsime. Kai į mus kreipiasi nauji paramos prašytojai, mes sprendžiame, kurie prašymai atitinka mūsų kriterijus. Kiekvienas mūsų turi vienodą balsą, ir diskusijos apie įvairių paraiškų perspektyvumą būna gyvos ir malonios. Kas nebūtų pamalonintas, galėdamas dalyvauti programose, kurios gerina žmonių gyvenimą?!

Kazickų šeimos fonde labiausiai džiugina tai, kad įsijungė nauja karta. Vienuolika Kazickų anūkų, kurių amžius nuo 23–33 m., nuo 2015 m. aktyviai prisijungė prie mūsų veiklos. Pvz., „Krepšinio galia“ yra Peter'io Kazicko, Juozo ir Lucy sūnaus, sumanymas. Kiekvienas anūkas yra suinteresuotas dalyvauti posėdžiuose ir rasti bent vieną projektą, kuris jį domintų Amerikoje ar Lietuvoje ir kuriam jis galėtų aukoti. Būtent jie ir yra fondo ateitis.

Norėtume suteikti galimybę kreiptis į „Draugo“ skaitytojus. Ką norėtumėte jiems pasakyti?

Norėčiau pabrėžti, kad žmogui nereikia fondo ar daug pinigų, kad jis galėtų padėti tiems, kurie labiau nukriausti, ar galėtų tiesiog kažką pakeisti. Netgi vienas euras, duotas tam, kas yra alkanas, gali išgelbėti gyvybę. Taipogi yra ir kitų būdų, kaip galima kažką duoti. Mes galime dovanoti padėvėtus drabužius ar žaislus benamių prieglaudai. Mes galime savanoriauti lankydamiesi vaikų namus ar leisdami popietę su ligoniais ar vienišais. Tai, kas svarbiausia, yra dosnumo dvasia ir užuojauta. Mes privalome mylėti savo artimą, kaip mylime patys save.

Dėkojame už išsamius atsakymus.

Parengė

Audronė V. Škiudaitė

Studentams siūlome įdomią galimybę

Kviečiame išsivijos lietuvių jaunimą stažuotis Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC) Čikagoje. Šią vasarą priimsime 1–2 studentus stažuotojus, kurie galės padirbėti archyvuose. Stažuotės metu studentai turės galimybę susipažinti su Lituanistikos tyrimo ir studijų centre saugomais dokumentais, knygomis bei periodika, daugiau sužinoti apie dokumentų saugojimą. Stažuotės trukmė – 6–8 savaitės, per savaitę numatoma 25–30 darbo valandų. Planuojama keletas darbo krypčių – stažuotojai turės galimybę skenuoti bei kataloguoti senas ir svarbias archyvinės nuotraukas bei dokumentus, bendrauti su LTSC svečiais ir lankytojais, padėti kataloguoti ir tvarkyti LTSC knygas.

Stažuotės metu bus mokama stipendija, įsteigta LTSC rėmėjų.

Per pirmąsias dvi stažuotojo darbo dienas jį supažindinsime su LTSC archyvais, saugykloomis, darbo pobūdžiu, saugumo reikalavimais ir archyvų taisyklėmis.

Taip pat pristatysime planuojamą darbų specifiką, reikalavimus, aptarsime darbų pradžia.

Paskutinę stažuotės dieną apibendrinsime darbo rezultatus.

Laisvos formos paraišką stažuotei siųsti ir dėl išsamesnės informacijos teirautis el. paštu info@lithuanianresearch.org arba tel. 773-434-4545. LTSC adresas 5620 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636 (Jaunimo centre).

LTSC info

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei
kitų skausmų gydymas

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SIŪLO DARBĄ

„Gintaro“ vasarvietė Union Pier, MI, vasaros sezonui ieško vyro ūkio darbams. Apgyvendiname. Darbą pradėti kuo greičiau.
Tel. 269-469-3298

Skaitykite
„Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

Kęstutis Tautvydas, gyvenantis **Greenbank, WA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Catherine Bertužis, gyvenanti **Downers Grove, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Vytautas Bakaitis, gyvenantis **Brooklyn, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išsivijoje.

Ina Bertulytė-Bray, gyvenanti **Seattle, WA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS ir **LITHUANIAN HERITAGE**

prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie lietuvių reikalus, politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir asmenybes.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh • www.facebook.com/DraugasNews

Vanda Gvildys, gyvenanti **Lisle, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Pijus Stončius, gyvenantis **Orland Park, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Birutė Liseckas, gyvenanti **LA Habra Heights, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išsivijoje.

Andželė Petraitis, gyvenanti **S. Richmond HL, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Elona Vaišnienė, gyvenanti **North Haven, CT**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Ragina nesureikšminti pastabų apie atrastą aktą

Vilnius (BNS) – Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sako, kad pokalbiai su Vokietijos vyriausybe dėl galimo Vasario 16-osios akto perdavimo Lietuvai vyksta sklandžiai, ir ragina nesureikšminti Vokietijos vyriausiojo archyvaro nuomonės, kad dokumentą būtų galima paskolinti tik laikinai.

Vokietijos federalinio archyvo prezidentas Michael Hollmann sakė manantis, kad Berlyno diplomatiname archyve rastą Vasario 16-osios nutarimą dėl nepriklausomos valstybės atkūrimo Vokietija galėtų Lietuvai paskolinti vieneriems metams, bet neturėtų jo perduoti visam laikui.

„Mano požiūriu, būtų įmanoma oficialiai paskolinti, pavyzdžiui, vienu metų laikotarpiui – minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918-aisiais 100-ąsias metines“, – sakė M.

Hollmann.

„Vis dėlto atskirti originalų dokumentą nuo jo konteksto ir perduoti jį Lietuvai būtų precedentas, galintis sukelti nenumatytų padarinių visuotinai pripažįstamiems archyvų ir istorikų darbo pagrindiniams principams – ne vien Vokietijoje, bet ir pasaulyje“, – teigė archyvų vadovas.

Ranka rašytą Vasario 16-osios nutarimą lietuvių ir vokiečių kalbomis su 20 signatarų parašais Vokietijos užsienio reikalų ministerijos archyve kovo pabaigoje rado Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Mažylis. Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė išsakė lūkestį, kad Vokietija jį perduos Lietuvos valstybei kaip dovaną valstybės atkūrimo šimtmečio proga.

Istorikai mano, kad tądien galėjo būti pasirašyti keli dokumentai, kitų buvimo vieta nėra žinoma.

Baltarusija pareiškė Lietuvai notą

Vilnius (ELTA) – Baltarusija pareiškė protestą dėl Baltarusijos sieną pažeidusio Lietuvos lėktuvo.

Lietuvos ambasadoriui buvo įteikta nota, kurioje baltarusiai reiškia protestą dėl užfiksuoto fakto, kai Lietuvos lėktuvas pažeidė Baltarusijos Respublikos valstybės sieną.

Lietuvos lėktuvas Baltarusijos sieną pažeidė balandžio 19 d. 13.40 val. Tei-

giama, kad Lietuvos orlaivis įskrido 8 km į Baltarusiją ir 13.43 val. apsukęs paliko Baltarusijos oro erdvę.

Baltarusija laukia incidento aplinkybių paaiškinimo, pabrėžiama Baltarusijos užsienio reikalų ministerijos notoje.

Lietuvos pusė, kol kas plačiau incidento nekommentuoja ir detalių nepanešama.

Akcijoje „Darom“ dalyvavo ketvirtis milijono

Vilnius („Lietuvos žinios“) – Balandžio 22 dieną Lietuvoje vykusios jau dešimtos aplinkosaugos akcijos „Darom“ organizatoriai sako, kad joje dalyvavo apie 250 tūkst. žmonių, o šiukšlių surinkta mažiau nei pernai.

„Susirinko iki ketvirčio milijono dalyvių ir manome, kad bus surinkta iki 2 tūkst. tonų atliekų, preliminariais duomenimis. Mes remiamės ankstesnių metų patirtimi ir kiek žmonių užsiregistravo, kiek jų dalyvauja su mokyklomis, įvairiomis organizacijomis, kariuomene, skautais, miestelių bendruomenėmis. Daugiausia žmonių atvyksta iš didžiųjų miestų, tačiau neatsilieka ir miesteliai – tvarkosi visi, visos Lietuvos savivaldybės yra aktyvios“, – sakė akcijos „Darom 2017“ vadovė Kristina Baranovaitė.

Pasak jos, šiemet atliekų surinkta maždaug 1 tūkst. tonų mažiau nei per-

Akcijoje „Darom“ kasmet dalyvauja vis daugiau žmonių. „Diena.lt nuotr.

nai, nes auga žmonių sąmoningumo lygis, jie mažiau teršia aplinką. Anot akcijos rengėjų, pernai jų surinkta 3 tūkst. tonų, o per 9 metus – apie 28 tūkst. tonų.

Akcijoje per 9 metus jau dalyvavo apie 1,4 mln. žmonių.

Kaune įamžins L. Mažylį, L. Donskį, A. Mapu

Kaunas (BNS) – Kaune siūloma įamžinti Vasario 16-osios aktą radusį Liudą Mažylį, filosofą Leonidą Donskį, rašytoją Abraomą Mapu, taip pat – statyti skulptūrą ekshibicionistui.

Šie ir kiti pasiūlymai pateikti antrąjį kartą rengiamam „Kauno akcentų“ konkursui, kuriuo siekiama sukurti unikalias menines instaliacijas viešosioms miesto erdvėms. Iš viso konkursui pateikti 38 pasiūlymai.

Istorinės Lietuvos Prezidentūros sode, kur stovi Lietuvos tarpukario prezidentų skulptūros, siūloma įrengti postamentą „Būsimasis LR prezidentas“, panašų į esamų skulptūrų postamentus, o ant viršaus iškaltos pėdos, kviečiant ant postamento fotografuoti žmones.

Senamiestyje siūloma įamžinti ži-

nomą litvaką A. Mapu. Skulptūroje jis vaizduojamas stovintis ant kėdės. Šalia taip pat vaizduojama daugiau kėdžių, ant kurių galėtų prisėsti praeiviai. Kitame pasiūlyme norima ant Vytauto Didžiojo universiteto sienos įrengti atminimo lentą šio universiteto profesoriui L. Mažyliui. Studentų skvere siūloma įkurdinti filosofo L. Donskio skulptūrą. Taip pat siūloma pastatyti skulptūrą garsiam Kauno boksininkui Algirdui Šocikui.

Prie istorinio Kauno pieno centro pastato ant grindinio norima įrengti akmeninę instaliaciją, primenančią išsiliejusį pieną.

Šiuo metu vyksta paraiškų vertinimas. Idėjų įgyvendinimui šių metų miesto biudžete numatyta dvigubai daugiau lėšų – beveik 400 tūkst. eurų.

Baigėsi pirmasis Prancūzijos prezidento rinkimų turas

Paryžius

(ELTA) – Centristas Emmanuel Macron ir kraštutinių dešiniųjų lyderė Marine Le Pen laimėjo pirmąjį Prancūzijos prezidento rinkimų turą ir susirungs gegužės 7-ąją vykstančiame antrajame ture.

Susikačiavus balsus paaiškėjo, kad balandžio 23 dieną vykusiam pirmajame ture E. Macron surinko 23,9 proc. balsų, o M. Le Pen pelnė 21,4 proc. balsų. Viešosios nuomonės apklausose pergalė nuolatos buvo prognozuojama E. Macron. Remiantis jomis, politikas turėtų gegužės 7-ąją įveikti varžovę M. Le Pen.

Į antrąjį turą nepateko konservatorius buvęs premjeras Francois Fillon ir Kairės partijos ikūrėjas Jean-Lu Melenchon, surinkę po 19,5 proc. balsų. Nepaisant to, kas laimės antrąjį prezidento rinkimų turą, šie rinkimai žymi pasikeitimus Prancūzijos politikoje – perėjimą nuo dešimtmečius dominavusių kairiųjų ir centro dešiniųjų partijų.

Jau seniai buvo tikimasi, kad M. Le Pen pateks į antrąjį rinkimų turą, tačiau centristo E. Macron iškilimas buvo greitas. Rezultatais besidžiaugiantiems savo šalininkams E. Macron

Antajame ture susirungs E. Macron ir M. Le Pen. Daily Express nuotr.

ragino žmones priešintis nacionalistams.

Buvęs bankininkas E. Macron prezidentaujant Francois Hollande ėjo ekonomikos ministro pareigas. Politikas dar niekada nesiekė prezidento kadencijos, o laimėjus jis taptų jauniausiu kada nors Prancūzijos prezidentu.

Į antrąjį rinkimų turą taip pat patekusi M. Le Pen pavadino save „žmonių kandidatė“ ir teigė, kad Prancūzijos išlikimui gresia pavojus. Euroskėptiškai, prieš imigraciją nukreiptai partijai Nacionalinis frontas vadovaujanti M. Le Pen ragino atnaujinti Prancūzijos santykius su Europos Sąjunga. Politikė taip pat nori, kad būtų uždarytos „ekstremistinės“ mečetės ir pažabota imigracija.

Paskelbtos naujos apklausos rodo, kad E. Macron antrajame ture lengvai įveiks M. Le Pen.

Rusijos veiksmai Ukrainoje yra kliūtis

Washingtonas (BNS) – JAV valstybės sekretorius Rex Tillerson kalbėdamas telefonu su Ukrainos prezidentu Petro Porošenka pareiškė, kad Maskvos veiksmai Rytų Ukrainoje tebėra kliūtis pagerinti JAV ir Rusijos santykius.

„Sekretorius R. Tillerson pakambino Ukrainos prezidentui Petro Porošenka aptarti savo neseniai įvykusios kelionės į Maskvą ir Rusijos vadovybei perduotos žinios, kad nors Jungtinės Valstijos yra suinteresuotos pagerinti santykius su Rusija, Maskvos veiksmai Rytų Ukrainoje tebėra kliūtis“, – sakė Valstybės departamento atstovas spaudai Mark Toner.

Jie aptarė Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos stebėtojo amerikiečio žūtį Rytų Ukrainoje. Amerikietis žuvo stebėjimo misijos patrulių automobiliui užvažiavus ant minos.

Tai buvo pirmoji Specialiosios stebėjimo misijos (SMM) nario žūtis nuo 2014 metų, kai Ukrainoje išplėskė vienintelis šiuo metu Europoje vykstantis karinis konfliktas.

M. Toner sakė, kad R. Tillerson pakartojo tvirtą Washingtono išipareigojimą remti Ukrainos suverenitetą ir teritorinį vientisumą.

Valstybės sekretorius patvirtino, jog Maskvai taikomos sankcijos nebus atšauktos, kol Rusija negrąžins Krymo pusiasalio kontrolės Ukrainai ir iki galo neįvykdys savo išipareigojimų pagal Minsko susitarimus.

Europos Sąjungos ryšiai su Rusija priklausys nuo Maskvos pastangų išspręsti konfliktą Rytų Ukrainoje, sako Europos Sąjungos Išorės politikos vadovės Federica Mogherini, prieš savo pirmąjį vizitą Rusijoje nuo darbo ES diplomatijos vadovės poste pradžios 2014 metais.

Kinija ragina Trump laikytis santūriai

Pekinas (BNS) – Kinijos prezidentas Xi Jinping per pokalbį telefonu su JAV vadovu Donald Trump paragino laikytis santūrios pozicijos santykiuose su Šiaurės Korėja.

Xi Jinping sakė, jog Kinija griežtai nepritaria Šiaurės Korėjos branduolinių ginklų programai ir viliasi, kad „visos šalys laikysis santūriai ir

vengs aštrinti padėtį“ Korėjos pusiasalyje.

D. Trump administracija prieš prognozuojamą šesť Šiaurės Korėjos branduolinių bandymą, kuris gali būti surengtas jau šią savaitę, išpėjo Pchenjaną, kad svarstomos visos galimybės jo branduolinių ginklų ir raketų programoms suvaržyti.

Sirijos vyriausybė tebeturi cheminių ginklų

Washingtonas (ELTA) – JAV vyriausybė neabejoja, kad Sirijos prezidento Bashar al Assad režimas vis dar turi cheminių ginklų. Dėl to nėra abejonių, lankydamasis Izraelyje pareiškė JAV gynybos sekretorius Jim Mattis. Kiek Sirijos vyriausybė gali būti sukaupti cheminio ginklo, jis ne-

pasakė.

Izraelio karinis atstovas pridūrė, kad, Izraelio duomenimis, Sirija dar turi „tonas“ cheminio ginklo. Po spėjamos nuodingų dujų atakos Sirijos Idlibo provincijoje mėnesio pradžioje amerikiečių pajėgos raketomis apšaudė Sirijos karinės aviacijos bazę.

Vardan tos Lietuvos

Atsisveikinome su Lietuvos vyčių organizacijos veikėju **Robert S. Boris**

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Po sunkios ligos 2017 m. kovo 17 d. akis amžinai užmerkė Lietuvos vyčių veikėjas bei buvusios Šv. Antano parapijos, Detroit, MI, pastoracinės tarybos vicepirmininkas Robertas Stasys Boris, sulaukęs 86 metų. Laidotuves tvarkė Yolanda Zaparackienė, Val S. Bauza laidotuvių koplyčios direktorė. Jai talkino jos vyras garbės konsulas Detroit, MI, Algis Zaparackas.

Atsisveikinimui velionio palaikai buvo atskraidinti iš Fort Lauderdale, Florida. Gedulingos šv. Mišios buvo aukojamos šeštadienį, balandžio 22 d., Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje, Southfield, MI. Bažnyčios prieganyje, ant lietuviškais raštais išaustos staltiesės buvo išdėstytos Robert S. Boris nuotraukos, straipsniai apie jį ir jo veiklą, buvusio „Aid to Lithuania, Inc.“ padalinio metraščiai (1990–2008 m.), Vytis, Rūpintojėlis, kopytstulpis bei juosta su užrašu „1913 – Lietuvos Vyčiai – 2013“. O bažnyčioje prieš altorių, ant stalo, užtiestą linine staltiese ir juosta su užrašu „Knights of Lithuania – 1993“ buvo urna su velionio pelenais. Prie jos – velionio nuotrauka su lietuviškais pagarbos ženklais ir baltų rožių puokšte.

A. a. Robertas Boris buvo švelnaus būdo, Dievą tikintis asmuo. Jis buvo malonus, geros širdies, draugiškas. Robertas buvo uolus ilgametis (daugiau kaip 60 metų) Šv. Antano lietuvių parapijos parapijietis. Reikalui esant Robertas visuomet talkino parapijos darbuose. Taip pat velionis rėmė lietuviškus renginius, minėjimus, labdaros organizacijas bei lietuviškas radijo programas. Velionis aktyviai reikėsi Lietuvos vyčių organizacijoje.

Robertas Stasys Boris buvo trečios kartos Amerikos lietuvis. Jis gimė 1930 m. balandžio mėn. 19 d. Detroit, MI. Jo tėvai buvo Amelia (Ramonas) ir Stasys J. Boris (Barysas-Borisas). Roberto seneliai Morta ir Mykolas Boris kilę iš Onuškių, Trakų raj. Seneliai iš mamos pusės – Barbora ir Dominykas Ramonas – iš Skaisgirio, Joniškio raj. Robertas užaugo ir mokėsi Detroit. Jis lankė Šv. Antano Romos katalikų pradžios mokyklą, kurioje tuo metu mokytojavo vienuolės prancišketės iš Pittsburgh, PA. Dvejus metus mokėsi Švč. Širdies seminarijos gimnazijoje; 1947 m. baigė „Holy Redeemer“ gimnaziją Detroit. Šešerius metus studijavo Detroito jėzuitų universitete ir įgijo bakalauro laipsnį. Baigė Transporto eismo ir transportavimo kolegiją. Robertas Boris savo karjerą pradėjo dirbdamas „Short Freight Lines“, „Ryder Truck Lines“, buvo prekybos viceprezidentas „Earl C. Smith, Inc.“ bendrovėje, iš kurios 1990 m. išėjo pensijon.

Nuo pat jaunystės aktyvus katalikiškoje veikloje, Robertas Boris reikėsi Šv. Antano lietuvių bažnyčioje ir parapijos gyvenime. Jis buvo Mišių patarnautojas, aukų rinkėjas, katekizmo mokytojas ir parapijos tarybos vicepirmininkas. Kai Detroito arkivyskupija paskelbė uždarysianti Šv. Antano bažnyčią (ir 50 kitų vietinių bažnyčių), Robertas Boris vadovavo parapijiečių grupei, kuri susitikdavo ir posėdžiaudavo su arkivyskupijos pareigūnais. Pasiatarimai buvo sėkmingi, ir Šv. Antano bažnyčia veikė dar 30 metų.

1948 m. Robertas Boris įsijungė į Lietuvos vyčių organizaciją. Jis pirmininkavo 102-ajai kuopai nuo 1951 m. iki 1956 m. Dalyvavo Lietuvos vyčių chore, šokėjų grupėje ir režisavo kelis spektaklius, kurių svarbiausias buvo „Behold the Man“ („Štai Žmogus“) – Kristaus kančios vaidinimas.

1960 m. Robertas Boris buvo išrinktas Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininku ir tose pareigose išbuvo trejus metus. 1965 m. jam buvo suteikta garbės narystė.

Pokario metais vadovavo komitetui, kuris rūpinosi lietuvių karo pabėgėlių šalpa. Ši organizacija padėjo įsikurti Amerikoje daugiau kaip 400 lietuvių šeimų.

1990 m. R. Boris įkūrė Lietuvos vyčių padalinį „Pagalba Lietuvai“ (Aid to Lithuania, Inc.). Šis labdaringas padalinys rūpinosi medicininės ir humanitarinės šalpos teikimu Lietuvai. Daug pastan-

Robertas S. Boris

gų įdėjo siekiant įkurti modernią katalikišką ligoninę Lietuvoje. Siuntė vaistus, aparatūrą, įrangą, ligoninėms patalynę, antklodes, drabužius ir t. t. Per 9 metus padalinys surinko 579, 000 dol. aukų finansuoti 55 milijonų dol. vertės vaistų ir medikamentų pasiuntimą 68-uoose 40 pėdų ilgio talpintuvuose kartu su 50,000 dol. pinigėmis aukomis be turčių sriubos virtuvėms, vaikų centrams ir senelių prieglaudoms. Lietuvių kilmės amerikietis George Perles, buvęs Michigano valstijos universiteto vyr. futbolo treneris, pasiūlė padėti suorganizuoti golfo turnyrą, šio renginio pelną skirdamas „Pagalba Lietuvai“. Vyko keturi sėkmingi metiniai golfo turnyrai, iš kurių gauta daugiau negu 65,000 dol. pelno. Kartu su „Mercy International Health Services“ padėjo planuoti kelis seminarus, siekiant pertvarkyti sveikatos apsaugą Lietuvoje. Palaikė ryšius su „Catholic Medical Mission Board“, New York, NY, ir „Pharmacists Without Borders“ Prancūzijoje. Tai organizacijos, kurios paaukojo kelių milijonų dol. vertės vaistų Lietuvai.

Robertas Boris organizavo keturias ekskursijas Lietuvon, kurių didžiausia buvo 1993 m., kai Šventasis Tėvas Jonas Paulius II lankėsi Lietuvoje. Šioje ekskursijoje dalyvavo daugiau negu 150 lietuvių iš Amerikos. 1999–2008 m. Roberto Boris pareigas buvo perėmusi dabartinė Lietuvos vyčių garbės narė, centro valdybos pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė.

Robertas Boris taip pat įsteigė Lietuvos vyčių padalinį – Šv. Kazimiero gildiją (St. Casimir's Guild), kuri gausiai rėmė ir dabar remia popiežinę Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje.

Robertas Boris už nuopelnus Lietuvai Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje buvo apdovanotas Šaulių žvaigždės medaliu, Pasaulio lietuvių katalikų bendrijos valdybos – Lietuvio kataliko visuomenininko premija, Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygardos – Lietuvos vyčių pasižymėjusio žmogaus premija. Robert Boris liko „Pagalba Lietuvai“ direktorių tarybos kopirmininku. Už nuopelnus Lietuvos vyčių organizacijai ir Lietuvai 2000 m. Lietuvos vyčių metiniame visuotiniame narių suvažiavime, kuris vyko Los Angeles, California, Robertas Boris tuometinio Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus buvo apdovanotas kunigaikščio Gedimino ordinu. Robertas Boris priklausė Lietuvos katalikų religinės šalpos direktorių tarybai. Šie gyvenimo bruožai liudija Roberto Boris pasiryžimą išlaikyti katalikybę, lietuviybę ir norą padėti Lietuvos žmonėms.

Velionis mėgo skaityti, keliauti, pasakoti visiems apie savo lietuviškas šaknis ir Lietuvą bei padėti kitiems. Jis niekuomet neatsisakydavo bet kio darbo ar uždavinio. Robertui patiko vaišinti kitus (dvasininkus, pasauliečius iš Lietuvos), jis mėgo dainuoti, grožėtis klasikine muzika bei lankyti operos teatre. Jis turėjo gerą humoro jausmą. Visuomet šypsodavosi ir žmonėms negailėdavo gra-

žių žodžių. Drąsiai galima sakyti, kad Robertas tikrai visus nuoširdžiai gerbė ir mylėjo!

Prieš pradėdant šv. Mišias šių eilučių autorė perskaitė velionio nekrologą. Gedulingų šv. Mišių pagrindinis celebrantas buvo velionio geras pažįstamas kun. George Hazler. Jam asistavo Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas. O Mišioms patarnavo Doug Komer. Šv. Raštą skaitė velionio giminaičiai. Aukus prie altoriaus nešė Lietuvos vyčių 102-osios kuopos narės Theresa Stasiulaitis-Shea ir Patricia Zyren. Mišių metų vargonavė ir giedotoja Rita Giedraitienė. Buvo giedota „Marija, Marija“, „Štai esu čia“ („Here I am, Lord“). Baigiant šv. Mišias visų dalyvių buvo sugiedota Tautiška giesmė ir „Kaip grįžtančius namo paukščius“ bei „Remember Me“.

Urna su Roberto Boris palaikais buvo nuvežta į Šv. Kryžiaus kapines, kur kun. George Hazler atliko paskutines religines apeigas. Buvo sukaltbėtos maldos, pašventinta urna. Kiekvienas dalyvis ant urnos padėjo po rožę, šių eilučių autorė ant sarkofago pabėrė velionio jai atsiųstą saujelę gintaro gabalėlių. Tada sarkofagas buvo nuleistas į duobę, ir kiekvienas dalyvis užbėrė po saujelę žemių.

Gedulingi pietūs vyko „Roman Village“ italų restorane. A. a. Roberto Boris giminės, draugai ir Lietuvos vyčiai pabendravo ir prisiminė šį mūsų gyvenime svarbų žmogų.

Užuojautos buvo gautos iš Vilniaus arkivyskupo kardinolo Juozo Audrio Bačkio, Vilniaus metropolito arkivyskupo Gintaro Grušo, Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio, Lietuvos vyskupų konferencijos delegato užsienio lietuviams katalikams Edmundo J. Putrimo, Lietuvos vyčių centro valdybos dvasios vado, garbės nario dr. prelado Juozo Anderlonio, centro valdybos pirmininkės Reginos Juškaitės-Švobienės bei centro valdybos narių. Taip pat ir nuo Lietuvos vyčių vidurio centro valdybos bei narių ir 102-osios kuopos narių. Užuojautos gautos iš Dievo Apvaizdos parapijos tarybos, Lietuvos konsulato Detroit, JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito skyriaus, Detroito ateitininkų, Detroito skautų, Lietuvos Dukterų draugijos Detroito skyriaus ir Detroito „Lietuviškų melodijų“ radijo programos vedėjo bei pranešėjų.

Mielas ir brangus Robertai, pasiilgsime Tavęs, Tavo geros širdies, ramaus būdo bei šypsenos. Prisiminsime mūsų drūtą Lietuvos sūnų, Lietuvos vyčių organizacijos veikėją a. a. Robert S. Boris žodžiais:

*Tavo gyvenimas pradingo
kaip pavasario žiedai po audros,
Tavo šypseną, meilę ir išmintį
buvo vaisinga daugybę metų.
Tavo linksma, skaidri siela
gyvens Kristuje amžinai.*

Ilsėkis ramybėje, brangus drauge a. a. Robertai Boris! Tegul ši žemelė Tau būna lengva. Su giliausia pagarba ir meile!

Regina Juškaitė-Švobienė – Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė ir garbės narė.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Balandžio 28 d., penktadienį, 6:30 val.** v. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose, 307 W 30th Street, New York, NY 10001, vyks Daniaus Glinskio paskaita – profesinis pasakojimas apie New Yorko Šv. Patriko katedros restauraciją. Architektas-restauratorius apžvelgs kai kuriuos New Yorko architektūrinius bruožus, papasakos apie restauracijos subtilybes, susijusias su Šv. Patriko katedra ir kitais New Yorko istoriniais objektais. Įėjimo kaina – auka.

■ **Balandžio 29 d., šeštadienį, 6:30 val.** v. visi kviečiami į tautinių šokių grupės „Rusnė“ 5 metų jubiliejinį koncertą. Jis vyks 151 N. Lincoln Ave. Mundelein, IL. Pasirodys šokių grupės „Grandis“, „Lau-mė“, „Suktinis“. Reginyje lankysis LR generalinis konsulas Marijus Gudynas bei Waukegano Lietuvių Bendruomenės atstovai. Daugiau informacijos tel. 847-373-1729.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasi-dėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chi-cago, IL 60632) balandžio 30 d. 10 val. r. švęsime trečiąjį Velykų sekmadienį. Eu-charistijos šventimą atnašaus kun. Gedi-minas Keršys. Taip pat pranešame, kad

kiekvieną ketvirtadienį 8:30 val. r. yra au-kojamos šv. Mišios lietuvių kalba. Kvie-čiame visus dalyvauti.

■ **Balandžio 30 d., sekmadienį, 12 val.** p. p. JAV LB Marquette Parko ir apylinkės valdyba kviečia į metinį ataskaitinį susi-rinkimą, kuris vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Po susirinkimo ce-pelinų pietūs. Prašome visus gausiai da-lyvauti.

■ **Gegužės 7 dieną vyks JAV Lietuvių Ben-druomenės Cicero apylinkės metinis narių susirinkimas.** Kviečiame visus dalyvauti šv. Mišiose 8:45 val. r. (50 Ave ir 15 gatvės kampe, Cicero, IL). Po šv. Mišių susirin-kimas lietuvių kavutės kambaryje. Vai-šinsimės kugeliu.

■ **Birželio 15–18 d. New York City Cen-ter,** 131 West 55 Street, New York, NY 10019, vyks Maskvos Vachtangovo teat-ro gastrolės – bus vaidinamas Rimo Tumino režisuotas spektaklis „Dėdė Vania“. Spektaklis rodomas Antono Čechovo festivalio „Vyšnių sodas“ metu. Daugiau informaci-jos tel. 212-581-1212 arba el. paštu: ci-tytix@nycitycenter.org.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS
DAINAVA
2017 m. balandžio 30 d.
sekmadienį 1:30 v.p.p.
Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje
6812 S. Washtenaw Avenue, Chicago, IL

saulėtekis

BILETAI / suau...

Balandžio 30 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.
meno ansamblis „Dainava“ kviečia į pavasarinį koncertą „Saulėtekis“
Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629.

Bilietai 25 dol. (perkant iš anksto), 30 dol. koncerto dieną, jaunimui iki 17 m. – 10 dol.

Bilietus galima įsigyti internetinėje svetainėje www.dainava.us,
lietuviškose parapijose, PLC raštinėje ir Old Vilnius Cafe.

Koncerto metu apsauga ir automobilių eismu rūpinsis Illinois Homeland Security (IHS)
dalinyis ir Holy Cross Hospital Security. Automobilius bus galima nemokamai statyti
Holy Cross ligoninės garaže.

**JANINA MONKUTE - MARKS
MUSEUM * GALLERY**

“Friend raiser and Presentation”

In conjunction with:
**Ukrainian Institute of Modern Art,
Balzekas Museum of Lithuanian Culture**

**Friday May 5th
6:00- 8:00pm**

At:
**Ukrainian Institute of Modern Art,
2320 W. Chicago
Chicago, IL 60622**

“Where we are & where we’re Going!”

Executive director, Dalia Minkevičienė-Jazdauskienė
will lead a presentation about the Janina Monkute Marks Gallery,
located in Kedainiai, Lithuania.

Please join us for an enjoyable evening with fellow art lovers,
and friends of the Gallery.

Sigita Balzekas- Balzekas Museum of Lithuanian Culture- Chicago
Dalia Minkevičienė-Jazdauskienė- Executive Director-
Janina Monkute Marks Museum * Gallery- Kedainiai, Lithuanian
Paul Marks-Board Member- Janina Marks Foundation- Chicago

**ATLANTIC
Express Corp.**

**SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ**

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

**Harvest Fresh
(Vit. Booth)** 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Gales Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigalkščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

**Geriausia dovana – DRAUGAS
Tai pažinčių ir susitikimų vieta**

**Padovanokite lietuvišką pasaulį!
www.draugas.org**